

STATENS KONSTRÅD
ÅRSREDOVISNING 2015

Statens
konstråd

Omslag

Vinden bär oss med sig av Mandana Mogghadam

Till regeringen
Kulturdepartementet
111 51 Stockholm

2016-02-18
Dnr 1.2.1/2016:38

Statens konstråd överlämnar härmed sin årsredovisning för verksamheten 2015.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Magdalena Malm
Direktör

INNEHÅLL

Förord	4
RESULTATREDOVISNING	9
Verksamhetens resultat	10
Kvalitativa aspekter av verksamhetens resultat	12
Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	15
Tillfälliga projekt	17
Stadsutveckling	20
Permanent projekt	23
Konstkollektioner	28
Tillsynsverksamhet	33
Tillsyn över statlig inköpt konst	35
Tillsyn över statlig byggnadsanknuten konst	38
Förmedling och kommunikation	40
Förmedling	41
Kommunikation	46
Prioriterade områden	49
Särskilda redovisningar	51
FINANSIELL REDOVISNING	57
Resultaträkning	58
Balansräkning	59
Anslagsredovisning	60
Sammanställning över väsentliga uppgifter	61
Tilläggsupplysningar och noter	62

FÖRORD

Den 30 april 2015 inledde SVT Kulturnyhetererna ett reportage med att konstatera att den offentliga konsten har förändrats under de senaste åren och nu tar sig nya former. Reportaget skedde med anledning av releasen av boken *Public Art Now* som Statens konstråd gjort i samarbete med Situations i Bristol. När Konstrådet uppdaterade sitt sätt att arbeta för ett par år sedan var ett av målen att utveckla vad offentlig konst är och kan vara – för att skapa större relevans för konsten i de gemensamma rummen. Att denna utveckling nu uppmärksammas av SVT är mycket glädjande.

2015 har för Konstrådet del kännetecknats av flera tillfälliga projekt. Mitt i Göteborg uppfördes i slutet av maj konstnären Alexandra Piricis performativa verk *Arbetets Monument*, baserat på fabriksarbetarnas rörelser vid löpande bandet på SKF. Verket är ett monument över arbetet som vi känner det idag, och artikulerar samtidigt en fråga om hur vi kommer att relatera till arbete i framtiden. De tillfälliga projekten rymmer många olika slags konstnärliga uttryck – allt från ljudvandringar i historiska landskap, deltagarbaserade byggprocesser till samtal och filminspelningar på platser som Grängesberg, Husby och Rosengård. Projekten expanderar vad den offentliga konsten kan vara och skapar exempel på nya former av konst i de gemensamma rummen, där publiken är inblandad och deltar på nya sätt.

Samtidigt har Konstrådet utvecklat arbetet med de permanenta projekten. Tillsammans med Trafikverket har vi inlett ett nytt flerårigt pilotprojekt för den nya Västlänkens stationer under Göteborg. I detta projekt kommer konstnärerna in mycket tidigt i planeringsprocessen vilket möjliggör helhetsintegrerade lösningar mellan konst, arkitektur och kulturhistoria. Viktiga permanenta projekt under 2015 är Mandana Moghaddams verk *Vinden bär oss med sig* på Campus Umeå. Här iscensätter hon ett privat rum mitt i parken vid Vindarnas torg, ett rum som leder tankarna både till studentlägenheter och flyktinförläggningar. Genom konstnärens egna erfarenheter skapas en resonans till den aktuella flyktingsituationen och campusets internationella miljö. Konstnären Lina Selander, Sveriges representant på Venedigbiennalen 2015, färdigställde det videobaserade ljuskonstverket *Mehr Licht!* på fasaden till Max IV laboratoriet i Lund. På nya KTH Arkitekturskolan i Stockholm har Jonas Dahlberg installerat ljudverket *An Imagined City*, som låter besökaren i sitt inre uppleva olika imaginära arkitektoniska landskap, platser och rum.

I den nya Gruvstadsparken i Kiruna invigdes under hösten *Loggbok*, ett projekt där rivningsmassorna från hus görs om till skulpturlandskap som markerar minnet av den gamla staden. Det är en rationell lösning för rivningsmassor, och samtidigt en poetisk gestaltning av en samhällsomvandling som gjort det möjligt för Kirunaborna att fortsätta promenera till de gamla husen eller svinga sig i gungor mellan huskropparna. Det nyskapande projektet, som genomfördes i samverkan med LKAB och Kiruna kommun, gav stort genomslag och uppmärksammades bland annat av brittiska BBC.

Konstrådet har nu etablerats och under året har vi bjudits in till bland annat Tallinn, Helsingfors, Berlin och London för att berätta om vårt arbete. Det internationella och interkulturella utbytet är avgörande för att skapa relevans och vitalitet – i den andan arrangerades också Samtidskonstdagarna i Malmö. Framstående

internationella och lokala deltagare formulerade och debatterade den offentliga konsten i spänningsfältet mellan konflikt och konsensus.

Det gångna året har också präglats av förberedelserna av satsningen *Äga rum* 2016-2018. Ett stort arbete har lagts ned på att skapa en fördjupad förståelse för uppdragets olika delar – såväl medinflytande, civilsamhälle och dialog som konstnärliga värden och långsiktighet. Uppdraget landar mitt i centrum för vår kärnverksamhet – *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön*. Med utgångspunkt i specifika lokala situationer kommer olika nyskapande konstnärliga processer kunna utvecklas. Inför arbetet med *Äga rum* står Statens konstråd nu på en mycket bra grund där vi kan hantera just det faktum att vi de närmaste åren kan förvänta oss nya, oväntade och oförutsägbara resultat.

Magdalena Malm
Direktör

RESULTATREDOVISNING

VERKSAMHETENS RESULTAT

Statens konstråd redovisar verksamhetens resultat utifrån tre verksamhetsgrenar som korresponderar med § 1 och § 2 i myndighetens instruktion (SFS nr: 2007:1188):

- *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* som innefattar verksamheterna:
 - Permanent projekt*
 - Stadsutveckling*
 - Tillfälliga projekt*
 - Konstkollektioner*
- *Tillsynsverksamhet*
- *Förmedling och kommunikation*

Verksamhetens mätbara resultat redovisas kvantitativt genom tabeller, diagram och förteckningar. Kvalitativa aspekter av verksamhetens resultat, som inte är kvantitativt mätbara, redovisas i beskrivande och analyserande texter samt bilder i anslutning till respektive verksamhetsgren.

VERKSAMHETSGRENARNAS DIREKTA KOSTNADER OCH INTÄKTER

Resultat (tkr)

Tabell 1
Kostnader inklusive inköpt konst som belastar resultaträkningen

År	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (Brutto)	Tillsynsverksamhet	Förmedling och kommunikation
2013	26 935	10 392	4 689
2014	24 057	7 153	4 374
2015	28 415	3 777	5 959

Kommentar

Kostnaderna består till 77 % av personal-, lokal- och övriga driftkostnader enligt uppställningsformen i resultaträkningen. 23 % utgör utbetalningar av skiss- och utförandekostnader till konstnärer samt inköp av konst. Ökningen av kostnaderna 2015 för *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beror huvudsakligen på att ramningskostnader har flyttats från *Tillsynsverksamheten*, där kostnaderna därmed har reducerats 2015, samt att inköpen under 20 tkr är betydligt högre 2015 än 2014.

Tabell 2
Intäkter (exkl. anslagsintäkter)

År	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	Tillsynsverksamhet	Förmedling och kommunikation
2013	2 937	1 271	13
2014	655	86	5
2015	1 023	18	22

Kommentar

Ökningen av intäkterna för 2015 för *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beror huvudsakligen på fakturerade kostnader för omhängning av konst på statliga myndigheter.

Tabell 3
Intäkter av anslagsfinansierad verksamhet

År	2013	2014	2015
Intäkter av anslag	37 795	34 838	37 089
Årets anskaffningar av inköpt konst som aktiveras i balansräkningen	3 121	6 020	4 011
Minskning av semesterlöneskuld som ej belastat anslag (intjänad före 2009)	35	32	16
Anslagsförbrukning	40 951	40 890	41 116

Tabell 4
Intäkter av anslag

År	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	Tillsynsverksamhet	Förmedling och kommunikation
2013	24 004	9 114	4 677
2014	23 402	7 148	4 288
2015	27 392	3 759	5 937

Kommentar

Jämför med tabell 1, omfördelning 2015 av kostnader från *Tillsynsverksamhet* till *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön*.

KVALITATIVA ASPEKTER AV VERKSAMHETENS RESULTAT

Kvalitet

Statens konstråds verksamhet ska vara både tillgänglig och nyskapande – människor över hela Sverige ska få vara med om betydelsefulla konstupplevelser och resultaten ska bidra till utvecklingen av den offentliga konsten i Sverige så väl som internationellt. Detta ställer stora krav på att verksamheten håller hög kvalitet. Men vad är då kvalitet och hur kan den uppstå, utvecklas samt beskrivas? En mycket tunn sytråd kan användas för att knyppla utsökt spets, men samma tråd är usel för att sy ihop en presenning. På motsvarande sätt är kvalitet i Statens konstråds verksamhet ett begrepp som bör värderas och tolkas utifrån varje specifik situation.

I *Tillfälliga projekt, Stadsutveckling, Permanenta projekt, Konstkollektioner, Tillsynsverksamhet* och *Förmedling och Kommunikation* medverkar Konstrådet aktivt, och ofta i nära samverkan med andra aktörer, till att samtidskonsten får en framträdande roll och synlighet i landets alla regioner. I alla dessa verksamheter eftersträvar vi en mångfald av olika kvaliteter som kompletterar och berikar varandra.

Detta avsnitt är tänkt att ge en bakgrund till verksamhetens olika kvaliteter, egenskaper som inte självklart kan utläsas av de kvantifierbara resultat som ska redovisas i en årsredovisning - tabeller, diagram och förteckningar. I nästföljande tre kapitel – *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön, Tillsynsverksamhet* och *Förmedling och kommunikation* beskriver vi konkret i texter och bilder verksamhetens kvalitativa utfall.

Konst och gestaltning

Diskussioner om konstnärlig kvalitet utgår ofta från konstverkets egna kvaliteter. Detta är ett relevant mått och något som Konstrådet bedömer: Är måleriet skickligt genomfört, bygger konstverket på ett intressant koncept, förhåller det sig nyskapande till konsthistorien och rymmer det ambivalens och utrymme för olika tolkningar? I Konstrådets verksamhet påverkas arbetet med konsten dessutom av att det sker mitt i samhällets gemensamma rum. Ett riktigt bra offentligt konstverk har egenskaper som aktiverar den omgivande miljön och skapar reflektion kring platsens estetiska utformning, historia, minnen och sociala relationer. Avgörande för att kunna beskriva kvalitet är därför hur konsten förhåller sig till den omgivande situationen och sammanhanget: Sättet konstverket relaterar till platsens karaktär, relationen till historia och aktuella diskussioner, påverkar hur det upplevs och även dess konstnärliga kvalitet.

En ytterligare kvalitetsdimension är att upplevelserna av konst och gestaltning förändras över tid. Detta blir särskilt tydligt i *Tillsynsverksamheten* när kvaliteten hos äldre konstverk ska bedömas. Nya generationer omtolkar och omvärderar konstverk, byggnader och kulturmiljöer. Det är därför också viktigt att påminna sig om att kvalitet bör bedömas i långa tidsperspektiv. Konstnärlig och gestaltande kvalitet i Konstrådets verksamhet är i grunden en fråga om hur konsten förhåller sig till den omgivande situationen och sammanhanget: relationen mellan konsten och platsens arkitektur, historia och dess sociala strukturer över tid.

Samhällsrelevans

De gemensamma rummen är samhällets mittpunkt i den bemärkelsen att de finns till för alla. Genom att betona kopplingen mellan konst och samhällsfrågor kan Konstrådet skapa en hög relevans för samtidskonsten och genom olika teman och infallsvinklar nå nya publikker. Detta stöder kvalitativt målet i vår instruktion att sprida kunskap om konstens betydelse för en god samhällsmiljö. För att verksamheten ska vara relevant för alla i samhället är mångfald och jämställdhet grundläggande kvaliteter. Konsten rymmer stora möjligheter till samtal, möten, förståelse och åsiktsfrihet mellan människor, oavsett sociala och kulturella bakgrunder och förutsättningar, ålder, kön och sexuell läggning. Genom att kontinuerligt tolka och förstå samhällets mångfald och att låta den vara representerad i hela verksamheten blir Konstrådets verksamhet relevant för hela samhället.

Publikens upplevelser

Ett konstverk blir betydelsefullt först när människor tar del av det. Konsten har en unik förmåga att fånga det mänskliga och de som någon gång har drabbats av ett konstverk vet att det kan skapa insikter och minnen för livet. Denna förmåga att drabba, att få oss att se på nya sätt, att pröva andra tankebanor och att sträcka oss mot det vi ännu inte vet, är konstens centrala kvalitet. Statens konstråd har som ambition att flera än de som besöker konstinstitutioner ska få vara med om detta. Denna aspekt är viktig och bidrar konkret till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen om allas rätt till kulturupplevelser.

I verksamheten *Förmedling och Kommunikation* arbetar Konstrådet med att förstärka kvaliteten i publikens upplevelser. Ju mer man vet, desto mer ser, känner och tänker man. De debatter som kan uppstå kring offentliga verk är väsentliga. Det kommunikativa och förmedlande arbetet är grunden för att kunna fördjupa förståelsen för både de enskilda konstverken och för samtidskonst i ett större perspektiv.

Utveckling av fältet konst och gemensamma miljöer

Att bidra till utvecklingen av fältet konst och gemensamma miljöer är en central kvalitet i Konstrådets verksamheter. För att uppnå detta är lärandeperspektivet viktigt, såväl i form av metod- och kunskapsutveckling, som spridning av verksamhetens resultat. Genom att dokumentera, beskriva samt förmedla erfarenheter och lärdomar från verksamheternas processer och resultat kan vi uppnå ökad kvalitet både i de egna projekten och i kunskapsspridningen till andra aktörer som arbetar med konst i gemensamma miljöer. Nya kulturella kvaliteter som utvecklar ett fält uppstår i skärningspunkten mellan det kända och det okända. Detta utbyte är själva villkoret för konstens existens, det som gör att den håller sig levande och utvecklas. Internationella nätverk och samarbeten ger Konstrådet nya perspektiv och förnyar våra synsätt på konst och kultur. Med andra ord, bidrar utbytet med internationella aktörer till att Konstrådets förståelse av konsten och de offentliga rummen är uppdaterad, vilket i förlängningen tillför kvalitet i de lokala sammanhang som vi verkar i runt hela Sverige. På samma sätt är kunskap om det mångkulturella svenska samhället avgörande för att skapa kvalitet i utformningen av samhällets gemensamma rum.

Konstrådets verksamhet är i hög grad tvärdisciplinär och här antar vi en ständig utmaning att skapa nya former av samverkan och nätverk med organisationer och personer inom områden som kan stärka utvecklingen inom offentlig konst och gemensamma miljöer. I effektiv samverkan med andra skapas synergier, kompetensen ökar, olika

perspektiv tillvaratas och resultaten kan få en större spridning. På så sätt är samverkan en grundförutsättning för nya perspektiv, kvalitativt nytänkande och nyskapande resultat.

Hur uppstår verksamhetens kvaliteter?

Det finns ett direkt samband mellan en organisations struktur och processer och vilka kvaliteter verksamheten kan generera.

Statens konstråd har under senare år kraftigt förstärkt den interna kärnkompetensen med flera curatorer och en arkitekt. De ingår i Konstenheten där ett pågående samtal förs om konstens utveckling och samhällsförändringar analyseras med fokus på perspektiv som mångfald, jämställdhet och maktrelationer. Varje större satsning och varje enskilt projekt diskuteras ingående och granskas också vid regelbundna produktionsmöten. I dessa möten deltar även Konstrådets samlade stödkompetens för att tillföra de olika konstprojekten kvaliteter inom kommunikation, förmedling, administration, ekonomi och teknik.

Konstrådets organisation med dels kärnverksamheten i centrum och dels stödjande verksamheter, bidrar till en ständig kritisk genomlysning och utveckling av nya kvaliteter i hela verksamheten.

KONSTNÄRLIG GESTALTNING AV DEN GEMENSAMMA MILJÖN

Statens konstråd har till uppgift att verka för att konsten blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön genom att myndigheten beställer och förvärvar god samtidskonst till statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet samt medverkar till att konst tillförs även andra gemensamma miljöer än sådana som brukas av staten.¹

Statens konstråd undersöker och utvecklar de sammanhang där samtidskonst och offentliga rum möts. I grunden för vårt uppdrag finns en demokratisk ambition, en övertygelse om att konsten är en viktig del i samhället och att den ska vara tillgänglig för alla. I verksamhetsgrenen *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* producerar Konstrådet nyskapande konst på platser där människor bor och arbetar. Att visa samtida konst utanför konstrummen är en fantastisk möjlighet och utmaning i spänningsfältet mellan nyskapande och tillgänglighet. Vårt arbete gör att hundratusentals människor varje dag tar del av samtidskonstens olika uttryck. Offentlig konst omfattar alla former av samtidskonst som visas i offentliga rum eller berör frågor om det gemensamma. Under verksamhetsgrenen *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* driver Konstrådet fyra verksamheter för att bidra till såväl den samtida konstens som de offentliga rummens utveckling: *Permanent projekt* (i tidigare årsredovisningar kallad byggnadsanknuten konst), *Tillfälliga projekt*, *Stadsutveckling* och *Konstkollektioner*. De fyra verksamheterna bidrar på olika sätt till att skapa ökad förståelse för vad samtidskonsten kan tillföra människor och samhället.

I *Tillfälliga projekt* har vi stor frihet att välja vilka miljöer vi verkar i och på så sätt nå ut i hela samhället. De tillfälliga projekten utgår från de gemensamma rummen och relaterar till samhällsfrågor som till exempel industrisamhällets förändring, vems berättelser som räknas och blir synliga och andra frågor som är angelägna för en bred publik. Utöver tematiken aktiverar konstprojekten lokalt deltagande och skapar kopplingar mellan konst och människor från många olika delar av samhället.

Stadsutveckling bjuder in konstnärer att tillföra nya perspektiv i människors livsmiljöer. I dialoger och andra interaktiva processer kan medborgarnas perspektiv tillsammans med sociala och estetiska dimensioner tillföras så väl mindre som större offentliga platser. Här utvecklas nya former för gestaltning, där konstnärliga, arkitektoniska och kulturhistoriska värden samspelar med sociala aspekter, och bidrar till samtida offentliga miljöer anpassade för det mångfaldssamhälle vi lever i. Syftet med verksamheten *Stadsutveckling* är att erbjuda reflektion och att ta till vara på och utveckla de värden som redan finns på olika platser samt motverka generiska och bristfälliga lösningar. Konstnärerna och konsten bidrar här i konkret bemärkelse i både planering och byggande till en god samhällsmiljö såväl fysiskt som socialt.

I verksamheterna *Permanent projekt* och *Konstkollektioner* når vi ut till ett brett spektrum av olika slags statliga offentliga miljöer och skapar förståelse för konstens betydelse hos en mycket stor publik över hela Sverige. Det statliga området rymmer alltifrån kriminalvård och ungdomshem, platser där konsten i vissa fall är den enda tillgängliga kul-

¹ Förordning (2007:1188) med instruktion för Statens konstråd

turyttringen, till landets universitet och högskolor, där samtidskonstens frågor kan möta forskarnas perspektiv. Nära 1900 permanenta verk och 100 000 verk i konstkollektioner är utställda i olika offentliga miljöer över hela landet, vilket innebär att Konstrådet är Sveriges största publikt tillgängliga konstutställning.

Arbets Monument av Alexandra Pirici

TILLFÄLLIGA PROJEKT

Under 2014 startade Statens konstråd den nya verksamheten *Tillfälliga projekt*. De format som vi tidigare har arbetat med har i hög grad varit permanenta och i huvudsak visats i statliga miljöer. Syftet med *Tillfälliga projekt* är att möjliggöra ett friare sätt att arbeta och att bättre kunna fånga upp den utveckling som sker inom offentlig konst internationellt och i Sverige, där konstnärer själva söker sig till de gemensamma rummen och diskussioner om det gemensamma. I de friare formaten utgår vi från dialogen mellan konstnär och curator och utvecklar konstverk som sedan förankras i ett lokalt sammanhang. Eftersom projekten äger rum i de offentliga miljöerna relaterar de ofta till samhällsfrågor och har genom sin tematik en ökad möjlighet att vara relevanta för en bred publik.

Produktionen av *Tillfälliga projekt* innebär en initial fas av research för att utveckla en idé och hitta den bästa situationen och sammanhanget för verket. Projekten utvecklas sedan i en omfattande process av förankring och produktion. Eftersom projekten varje gång äger rum på nya platser omfattar produktionsprocessen också arbetet med att etablera kontakter med en lokal publik. Detta sker ofta i samverkan med andra aktörer. Utmaningen är att projekten ska relatera till platsens situation och sammanhang och göras angelägna för att kunna nå ut till en lokal publik. Av den anledningen tar det mellan ett till två år att producera ett tillfälligt projekt.

2015 var första året som produktionen av tillfälliga projekt var helt igång. Viktiga kvaliteter som kan åstadkommas i de tillfälliga projekten är att de visar på den mångfald av konstnärliga uttryck som kan rymmas i de gemensamma rummen och hur de kan artikulera konstens relation till samhällsfrågorna. Vidare är det i de tillfälliga projekten möjligt att involvera publiken i den konstnärliga processen.

I årets projekt har fokus legat på att undersöka olika konstnärliga uttryck och förhållningssätt till det gemensamma rummet. I serien *Industrisamhället i förändring*, curaterad av Lisa Rosendahl, bjuds konstnärer in att reflektera över den stora förändring som sker i Sverige just nu, och vad den betyder. Först ut var den rumänska koreografen Alexandra Pirici som skapade verket *Arbetets Monument* – ett monument som är performativt och bygger på industriarbetares rörelsemönster på SKF i Göteborg, från 1970-talet fram till i dag. Konstverket uppfördes av dansare i centrala Göteborg i maj 2015. Det är även inköpt till Statens konstråds samling som ett led i att vidga de konstnärliga uttryck och format som kan samlas och därmed bevaras till historien. Nästa verk i serien gjordes av Annika Eriksson i Grängesberg. *Övning inför ett psykodrama* beskriver det tillstånd av osäkerhet och väntan som uppstår i en fas av transformering. Verket visades både på plats i Grängesberg och i Malmö i anslutning till Samtidskonstdagarna i Malmö. En specifik plats och dess historia var utgångspunkt för Pia Sandströms verk *Minnet Orden Marken – ur ljudets våg och lod* i Kalmar och på Öland. På tre platser kunde besökarna ledas genom landskapet och staden och genom hörlurar med ljud och berättelser uppleva platsernas historiska lager.

Projektet *House of Words (HOW)* ägde rum som en del av Göteborgsbiennalen och bestod av två moment. I den första delen skapade guerillaarkitekten Santiago Cirugeda en parasitartad byggnad utanpå Röda Sten konsthall i Göteborg. Bygget genomfördes med återvunnet material och uppfördes i en kollektiv process av frivilliga på platsen. Loulou Cherinet tog sedan vid och undersökte de politiskt konstruerade begreppen utanförskap och innanförskap genom att låta olika grupper samtala om begreppet innanförskap. Samtalen som filmades och delades på Vimeo synliggör såväl olikheter som skillnader inom de olika grupperna och bidrar till fördjupande samtal om identitet och vilken kraft språket har för att skapa denna.

De tillfälliga projekt som har genomförts 2015 skiljer sig åt i konstnärliga förhållningssätt och uttryck. Flertalet undersöker samhällsförändringar, medan Pia Sandströms ljudverk fördjupar samtiden ner i dess historiska lager. 2015 har varit ett intensivt år av lärande för Statens konstråd, där vi utvecklat nya arbetsmetoder och format för att producera och visa de tillfälliga projekten. Att producera tillfälliga projekt på olika platser varje gång är mycket krävande eftersom det innebär att producera ett nytt konstverk, att skapa förutsättningar för att visa det och att dessutom bygga en publik för konstverket. Detta har krävt nya samarbetsformer internt mellan konst och kommunikationsenheterna. Konstrådet har också utvärderat samtliga projekt och dragit viktiga slutsatser för kommande år, varav den viktigaste är vikten av samverkan med lokala organisationer som redan har en publik.

Resultat

Förteckning 1

Avslutade tillfälliga projekt 2015

Konstnär	Alexandra Pirici
Titel	<i>Arbetets Monument</i>
Ort	Göteborg
Konstnär	Annika Eriksson
Titel	<i>Övning inför ett psykodrama</i>
Ort	Grängesberg, Malmö
Konstnär	Pia Sandström
Titel	<i>Minnet Orden Marken – ur ljudets våg och lod</i>
Ort	Kalmar, Öland
Konstnär	Loulou Cherinet och Santiago Cirugeda
Titel	<i>House of Words (HOW)</i>
Ort	Göteborg

Tabell 5

Antal konstnärer som har fått uppdrag i tillfälliga projekt 2014-2015

År	2014	2015
Konstnärer inbjudna att utveckla tillfälliga projekt	16	4
Konstnärer som fått uppdrag att genomföra tillfälliga projekt	11	5

Kommentar

Processen för tillfälliga projekt utgår från att Konstrådets curatorer utarbetar idéförslag, som efter att de har granskats i produktionsmöten och beslutats av myndighetens direktör resulterar i att konstnärer inbjuds för att i dialog med curatören utveckla projektplaner. Efter att projektplanen har granskats och godkänts i ett produktionsmöte och beslutats av direktören, tecknas avtal med konstnären för genomförande.

Loggbok/Gruvstadsparken av Sofia Sundberg, Karl Tuikkanen, Ingo Vetter

STADSUTVECKLING

Verksamheten *Stadsutveckling* utvecklar nya former av samverkan mellan konstnärer, arkitekter och andra kompetenser vid gestaltning av gemensamma miljöer. Ambitionen är att genom tvärdisciplinära och utforskande samarbeten stärka helhetssynen i planeringsprocessen, fördjupa medborgardialoger och skapa sociala kvaliteter liksom kopplingar mellan kulturarv och samtid. Stadsutvecklingsprojekten bygger på samverkan med till exempel kommuner eller fastighetsbolag. Genom att tidigt identifiera ömsesidiga intressen för utveckling av långsiktigt hållbara perspektiv på gestaltning och samverkan, metodutveckling, dokumentation och spridning av resultat är syftet att driva utforskande stadsutvecklingsprojekt, belysa rådande konventioner samt inspirera andra aktörer runt om i Sverige som planerar och bygger offentliga miljöer.

I november 2015 invigde vi gestaltningen *Loggbok* i Gruvstadsparken i Kiruna. I takt med att gruvan breder ut sig ska Kiruna rivas, flyttas och byggas upp på nytt. De första husen, närmast gruvan, revs våren 2015. Där har konstnärerna Sofia Sundberg, Karl Tuikkanen och Ingo Vetter återskapat de gamla husgrunderna på deras ursprungliga platser med gabioner – ett slags stora stålkorvar som de fyllt med krossat tegel och betong från de rivna husen. Gabionerna blir både en hållbar metod för förvaring av rivningsmassorna och samtidigt en plats för minnena av det som försvinner. Enskilda ingångar, lägenheter och rum markeras; stadens struktur med vägar och platser finns kvar, men arkitekturen är numera ett eko av byggnaderna som stod här. Det är en rationell lösning för rivningsmassor, och samtidigt en poetisk gestaltning av en samhällsomvandling som gjort det möjligt för Kirunaborna att fortsätta promenera till de gamla husen eller svinga sig i gungor mellan huskropparna. *Loggbok* startade 2010 och har utvecklats i nära samarbete med LKAB och Kiruna kommun.

I Umeå har vi kvalitetssäkrat projektet för trafikknutpunkten Vasaplan genom att anordna ett heldagsseminarium där konstnärerna som genomförde de tre dialogprojekten hösten 2014 fick möta de nyligen upphandlade konsulterna som ska rita om Vasaplan och ingående dela sina erfarenheter, analyser och förslag.

Samverkan med de andra myndigheterna från det tidigare regeringsuppdraget *Samverkan om gestaltning av offentliga miljöer* – ArkDes, Boverket och Riksantikvarieämbetet – har fortsatt och samordnas nu även med den myndighetssamverkan som etablerades i regeringsuppdraget *Främjande av hållbar stadsutveckling* där även Formas ingår. Samverkan sker genom återkommande möten då vi uppdaterar varandra och diskuterar pågående arbeten på myndigheterna, genom stöd och inspel i specifika frågeställningar och genom samarbeten kring konferenser och kunskapsspridning. Två exempel på det sistnämnda är Konstrådets medverkan i redaktionen för *Hållbar Stad* och i Boverkets *Plattformsdagarna 2015* för hållbar stadsutveckling.

När uppdraget *Samverkan om gestaltning av gemensamma miljöer* övergick i verksamhetsgrenen *Stadsutveckling* fanns en önskan att kunna arbeta flexibelt. Därför skapades inte nya utlysningar utan målet var att bygga upp samverkan kring projekt i direkt dialog med kommuner och andra aktörer. Under 2015 utredde Statens konstråd förutsättningarna för nya stadsutvecklingsprojekt i Jordbro, Norrköping, Skellefteå och Sundbyberg. Inga av platserna var visade sig dock kvalificerade för konkreta stadsutvecklingsprojekt i samverkan med Konstrådet. Till stor del berodde detta på för svaga mandat inom kommunen för att genomföra metodutvecklande arbeten. Vår upplevelse är att det bland tjänstepersoner i kommuner över hela landet finns ett stort initialt intresse för att utveckla nya arbetsmetoder och stärka de sociala aspekterna i stadsbyggnad, men att den här sortens projekt också kräver en stark förankring i politiken. Denna lärdom tas med i nästa fas av *Stadsutveckling* och i uppdraget *Äga rum* där utlysningar kommer att ske under 2016.

I slutrapporten till det tidigare regeringsuppdraget pekade samtliga myndigheter mot ett fortsatt arbete i miljonprogrammets områden. Det nya uppdraget *Äga rum* kommer att koncentreras till dessa områden och för att skapa större långsiktighet kommer *Stadsutveckling* under 2016-2018 därför ske inom ramen för detta uppdrag. Inom *Stadsutveckling* har därför stora resurser lagts under 2015 på att förbereda *Äga rum*. Se även avsnittet *Särskilda redovisningar*.

Resultat

Förteckning 2

Nyanmälda stadsutvecklingsprojekt 2015

Samverkanspart	Projekt, miljö och ort
Kalmar kommun	Samarbete kring ny konst- och landskapsgestaltning av Kalmars medeltida stadskärna, torgmiljö i kv. Valnötsträdet, Kalmar.

Förteckning 3

Slutförda stadsutvecklingsprojekt 2015

Samverkanspart	Projekt, miljö och ort
Kiruna kommun	Kvalitetssäkring Gruvstadsparken, parkmiljö, Kiruna.
Umeå kommun	Kvalitetssäkring projektet Vasaplan, trafikknutpunkt, Umeå.

Kommentar

Dessa två projekt påbörjades inom regeringsuppdraget *Samverkan om gestaltning av offentliga miljöer* och har vidareutvecklats inom *Stadsutveckling 2014-2015* (se även Statens konstråds årsredovisning 2013).

Förteckning 4

Utgående stadsutvecklingsprojekt 2015

Samverkanspart	Projekt, miljö och ort
Sundbybergs stad	Gestaltning av utemiljöer i Hallonbergen, Sundbyberg.

Kommentar

Detta projekt påbörjades inom regeringsuppdraget *Samverkan om gestaltning av offentliga miljöer* och har vidareutvecklats inom *Stadsutveckling 2014-2015* (se även Statens konstråds årsredovisning 2013).

An Imagined City av Jonas Dahlberg

PERMANENTA PROJEKT

Statens konstråd har sedan starten 1937 producerat omkring 1900 konstverk i verksamheten *Permanent projekt*. Produktionen sker i samarbete med fastighetsägare i samband med uppförandet av nya miljöer och byggnader för statlig verksamhet över hela Sverige och på svenska utlandsmyndigheter. De permanenta konstverken produceras med långa tidsperspektiv och med höga krav på beständighet och tillgänglighet i en rad mycket olika offentliga miljöer som ungdomsvårdshem, fängelser och universitet såväl som departement och utlandsmyndigheter. Under de senaste åren har vi prioriterat platser med hög grad av offentlighet och miljöer riktade till barn och unga. Konstverken tas fram i nära dialog med samrådsgrupper och är dessutom ofta beroende av planerings- och byggprocesser vilket innebär att de i regel tar mellan två till fyra år att färdigställa. En avgörande kvalitet i de permanenta konstprojekten är deras relation till den specifika situation i vilken de uppförs och nedan följer några exempel på detta.

Under 2015 har Lina Selander färdigställt verket *Mehr Licht!* för Max IV i Lund, ett avancerat laboratorium för forskning med hjälp av synkrotronljus. I samband med invigningen beskrev hon tankarna bakom konstverket:

”Jag ville absolut använda husets fasad så att alla människor skulle få tillgång till verket. Och jag ville redan från början att det skulle bli ett signum för platsen, något monumentalt. Jag tänkte – och tänker – alldeles speciellt på de människor som dagligen passerar byggnaden i bil på vägen utanför. Här finns möjligheten för alla att få, eller uppleva, sin egen berättelse när de åker förbi. Genom att verket består av kapitel men inte i någon kronologisk ordning och att vissa scener upprepas så tänker jag att berättelsen på så sätt byggs på kontinuerligt över tid, för varje enskild person.”

Jonas Dahlbergs *An Imagined City* som invigdes 2015 på nya Arkitekturskolan KTH i Stockholm har ett liknande förhållningssätt till film och plats. Från tolv dolda och riktade ultraljudshögtalare, monterade i entréns innertak, kan studenter och besökare lyssna

till flera hundra personers minnen av arkitektoniska rum och platser. Konstverket väcker frågor om hur våra relationer till arkitektur färgas av våra minnen av filmiska rum, som korridoren i *The Shining*, antikaffären i *Fanny och Alexander* och skyskrapan i *Die Hard*. Genom frånvaron av fysisk materialitet utmanar konstverket också våra invanda föreställningar om både konst och arkitektur.

Sofie Totties konstverk *P.Ull* är fysiskt och materiellt integrerat i den nya byggnaden Ull på Sveriges lantbruksuniversitet i Ultuna. Konstverket tar fasta på att sökandet efter kunskap och förståelse är grunden för ett universitet. Hundratals polerade mässingspunkter har med hög precision gjutits in i byggnadens terrazzogolv. Tillsammans bildar de ett mönster som påminner om takkonstruktionen i det antika panteistiska templet Pantheon i Rom. Bortom det fysiskt och materiellt sinnliga rymmer konstverket poetiska kvaliteter. Med vetskap om att konstverket är inspirerat av den franske filosofen Michel Serres blir det en metafor för kunskap. Beträktaren bjuds in att reflektera över natthimlens oändliga lysande stjärnor som en annan bild av kunskap och förståelse än upplysningstraditionens sol.

På campus i Umeå har konstnären Mandana Moghaddam i konstverket *Vinden bär oss med sig* iscensatt ett privat rum mitt i det offentliga. En säng, en stol, två pallar, en matta och ett skrivbord med en ständigt lysande lampa. Rummet saknar tak och väggar och alla inventarier är formgjutna i betong. Den som kliver in hör svaga telefonröster, inspelade samtal mellan människor i olika delar av världen. Campus på Umeå Universitet befolkas av människor från hela världen. Studenter och forskare bildar en miniatyr av jordgloben. Moghaddams konst handlar om att kommunicera oavsett vem man är eller vilket språk man behärskar. 28 år efter att hon själv som kvotflykting kom till Umeå har Mandana Moghaddam skapat ett öppet rum dit alla har tillträde och kan reflektera över vår samtid.

På en annan plats i Umeå, i den nya byggnaden för Hovrätten för övre Norrland, har konstnären Sirous Namazi i konstverket *Rekonstruktion* tagit fasta på minnet och minnets mekanismer. Skulpturen är uppbyggd av en mängd objekt som bord, stolar, gatlyktor och parkbänkar. Den når från golvet ända upp till innertaket och fortsätter utomhus på yttertaket. *Rekonstruktion* är en påminnelse för de som besöker och arbetar på hovrätten att det är en konst att i stora drag och i detalj återberätta och återskapa något man sett och upplevt.

Resultat

Tabell 6
Antal avslutade permanenta projekt 2013-2015 fördelade på kategorier

År	2013	2014	2015
Statligt lokalbruk			
Polis, kriminalvård och domstolar	4	2	1
Universitet, högskolor och andra skolor	4	4	6
Militära myndigheter	1	3	0
Övriga myndigheter	1	4	1
Ikke-statligt lokalbruk			
Kommuner och landsting	1	0*	0*
Summa	11	13	8

* Alla ikke-statliga permanenta projekt från den tidigare verksamheten *Vidgade uppdraget* (1997-2009) är avslutade. Konstnärlig gestaltning av ikke-statliga miljöer kommer från och med årsredovisningen 2016 att redovisas under *Tillfälliga projekt och Stadsutveckling*.

Förteckning 5
Avslutade permanenta projekt 2015

Konstnär	Astrid Krogh
Titel	<i>Layers of colour and light</i>
Teknik	Textil gestaltning
Material	Trevira
Ort	Malmö
Brukare	Malmö högskola
Fastighetsägare	Akademiska hus
Konstnär	Annika Svensson
Titel	<i>flytande, rinnande, droppande... dripp, dropp</i>
Teknik	Skulptural gestaltning
Material	Keramik
Ort	Solna
Brukare	Skatteverket
Fastighetsägare	VIR Pärnet 8 AB
Konstnär	Sophie Tottie
Titel	<i>P.Ull</i>
Teknik	Gestaltning av golv samt skulptur
Material	Mässing och terrazzo
Ort	Uppsala
Brukare	SLU, Campus Ultuna
Fastighetsägare	Akademiska Hus
Konstnär	Jonas Dahlberg
Titel	<i>An Imagined City</i>
Teknik	Ljudkonstverk
Material	Ultraljudshögtalare
Ort	Stockholm
Brukare	Arkitekturskolan, KTH
Fastighetsägare	Akademiska Hus

Konstnär	Gustav Hellberg
Titel	<i>XYZ – i gränssnittet mellan system och verklighet</i>
Teknik	Skulptural gestaltning
Material	Akrylglas, aluminium, mikrokontroller, lysdioder och sensorer
Ort	Uppsala
Brukare	Sci Life Lab, Uppsala universitet
Fastighetsägare	Akademiska Hus
Konstnär	Mandana Moghaddam
Titel	<i>Vinden bär oss med sig</i>
Teknik	Skulptural gestaltning med ljud
Material	Silanimpregnerad betong, pulverlackerat rostfritt stål, ledbelysning och högtalare
Ort	Umeå
Brukare	Umeå universitet, Humanisthuset
Fastighetsägare	Akademiska Hus
Konstnär	Lina Selander
Titel	<i>Mehr Licht!</i>
Teknik	Video
Material	Video och fasadmonterade LED-ljus
Ort	Lund
Brukare	Lunds universitet, Max IV
Fastighetsägare	Fastighets AB ML4
Konstnär	Sirous Namazi
Titel	<i>Rekonstruktion</i>
Teknik	Skulptural gestaltning
Material	Polymer, stål och ledbelysning
Ort	Umeå
Brukare	Hovrätten för övre Norrland
Fastighetsägare	Norrporten

Tabell 7
Antal nyanmällda permanenta projekt 2013-2015 fördelade på kategorier

År	2013	2014	2015
Statligt lokalbruk			
Polis, kriminalvård och domstolar	0	1	1
Universitet, högskolor och andra skolor	5	4	4
Övriga myndigheter	1	5	3
Summa	6	10	8

Tabell 8
Antal konstnärer som har fått skissuppdag och kontrakt i permanenta projekt 2013-2015

År	2013	2014	2015
Konstnärer som fått skissuppdag	6	10	7
Konstnärer som fått kontrakt	18	3	5

Kommentar

Processen för genomförande av projekten tar i regel två till fyra år. En konstnär kan därmed få kontrakt för genomförande flera år efter skissuppdag.

Tabell 9**Avslutade tillfälliga projekt, stadsutvecklingsprojekt och permanenta projekt 2015 fördelade per län**

Län	Antal	%
Stockholms län	2	14,5 %
Uppsala län	2	14,5 %
Kalmar län	1	7 %
Skåne län	2	14,5 %
Västra Götalands län	2	14,5 %
Dalarnas län	1	7 %
Västerbottens län	3	21 %
Norrbottnens län	1	7 %
Summa	14	100 %

Self Portrait/ Living Fossil och Scanner (Plate VI) av Christian Andersson

KONSTKOLLEKTIONER

Statens konstråd producerar årligen drygt ett hundratal konstkollektioner för offentliga miljöer på olika statliga myndigheter. Efterfrågan på verksamheten *Konstkollektioner* är hög, vilket dels är en effekt av Konstrådets täta kontakter med myndigheterna genom *Tillsynsverksamheten* och dels en effekt av att myndigheter allt oftare flyttar och bygger om sina lokaler än vad som tidigare var fallet inom staten. Under 2015 färdigställdes 235 konstkollektioner, det högsta antalet någonsin. Den markanta ökningen av avslutade konstkollektioner 2015 har delvis en administrativ förklaring. I oktober 2015 infördes en ny rutin för tilldelning av myndigheternas vårdansvar för konstverk placerade inom verksamheten *Konstkollektioner*. Detta har inneburit att ett stort antal pågående konstkollektioner från tidigare år har kunnat avslutas och därmed redovisas i resultatet för 2015.

De senaste åren har Konstrådet utvecklat verksamheten *Konstkollektioner* med fokus på entrérum och utemiljöer i anslutning till statliga myndigheters byggnader. Syftet har varit att sätta samman konstkollektionerna så att valda konstverk kan ges en framträdande synlighet på platser över hela Sverige där samtida konst inte är representerad. På detta sätt kan konstkollektionerna göras tillgängliga både för statligt anställda och allmänhet som passerar förbi eller besöker myndigheternas lokaler. Konstrådet har här en unik ställning i jämförelse med exempelvis landets konstmuseer. Statens offentliga samling på cirka 100 000 konstverk exponeras till ca 90 % för allmänheten, medan bara 10 % av samlingen är lagerställd. För ett konstmuseum brukar det omvända förhållandet gälla. Under 2015 har vi även tagit fram ett nytt format inom verksamheten *Konstkollektioner*. Formatet utgår från den aktuella platsen och möjliggör för konstnärer att i dialog med Konstrådets konsulter skapa verk på plats i myndigheternas lokaler. Detta format fungerar särskilt bra i miljöer som exempelvis kriminalvårdsanstalter och rättspsykiatriska vårdenheter där önskemål om medskapande och säkerhet ställer särskilda krav på konstens kvaliteter.

Konstkollektionerna som har färdigställts under 2015 har producerats av sju konstkon-sulter, upphandlade för åren 2015–2018. Kvaliteten på verksamheten *Konstkollektioner* har under 2015 utvecklats genom intern kompetensutveckling av de upphandlade kon-sulterna med fokus på bland annat konstnärliga kvaliteter, jämställdhet, mångfald, regional spridning, tillgänglighet, bevarande och tillsyn. I den senaste upphandlingen har konsulternas regionala förankring i samtidskonsten varit ett viktigt kriterium.

Resultat

Tabell 10

Konstkollektioner - ärendestatus inkomna, avslutade, pågående och väntande ansökningar 2015-12-31

Ärendestatus	2013	2014	2015
Inkomna	125	120	128
Avslutade*	127	113	235
Pågående**	145	101	117
Väntande***	7	20	24

* Konstkollektioner som har avslutats genom att myndigheten har tilldelats vårdansvar se inledande stycket om *Konstkollektioner*.

** Konstkollektioner som ej har avslutats genom att myndigheten har tilldelats vårdansvar.

*** Inkomna konstkollektioner som ej har tagits upp på tilldelningsmöte och fördelats.

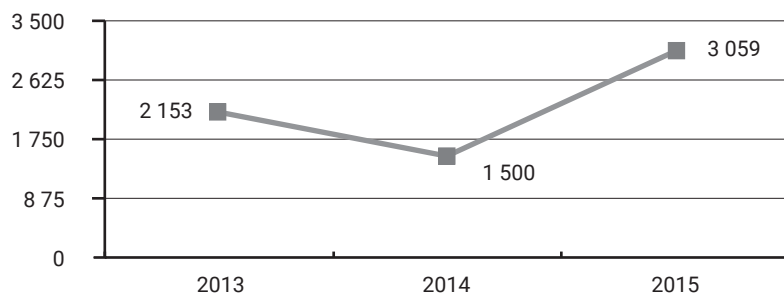
Tabell 11

Konstkollektioner – antal inkomna ansökningar 2015 fördelade på myndighetsområden

Myndighetsområde	Antal
Justitiemyndigheter	34
Utbildningsmyndigheter	32
Finansmyndigheter	12
Utlandsmyndigheter	12
Arbetsmarknadsmyndigheter	10
Sociala myndigheter	9
Regeringskansliet	8
Övriga myndigheter	6
Försvarsmyndigheter	5
Summa	128

Diagram 1

Konstkollektioner - antal placerade konstverk i avslutade ansökningar 2013-2015

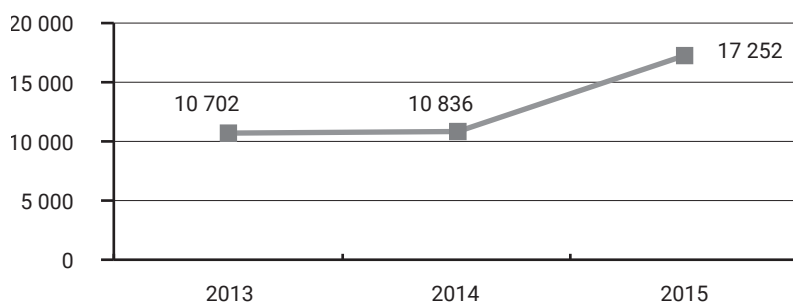

Kommentar

Den markanta ökningen av antal placerade verk i avslutade konstkollektioner 2015 har delvis en administrativ förklaring, se inledande stycket om *Konstkollektioner*.

Diagram 2

Konstkollektioner - inköpsvärde tkr för placerade konstverk i avslutade ansökningar 2013-2015

Inköp av konst

Statens konstråd köper årligen ett stort antal konstverk av samtida verksamma konstnärer. Inköpen görs från konstnärer, gallerier och motsvarande utställningsplatser i hela Sverige. Konstverken används i de konstkollektioner som produceras för statliga myndigheter. Målsättningen är att inköpen ska hålla hög konstnärlig kvalitet och spegla samtidskonstens olika uttryck och tekniker. Inköpen ska även bidra till att uppfylla de övergripande målen för jämställdhet och mångfald samt ha en god geografisk spridning över hela landet sett till konstnärernas hemort.

Under 2015 har de strategiska inköpsmötena vidareutvecklats genom att Konstrådet anställda curatorer och upphandlade konsulter deltar. Tillsammans bidrar de till att stärka olika slags kvaliteter vid inköp av nya konstverk till konstkollektionerna. Konstmarknaden har under de senaste åren blivit alltmer koncentrerad till storstadsområdena, framför allt Stockholmsregionen. Även den inköpsverksamhet som Konstrådet bedriver påverkas av denna utveckling, vilket gör det viktigt för oss att löpande följa upp hur våra inköp relaterar till konstområdets utveckling i hela landet.

Resultat

Tabell 12
Antal inköpta konstverk under år 2015 fördelade på kategorier

Teknik	Antal	%	Kostnad i kr
Måleri	54	32 %	1 343 409
Fotografi	31	19 %	1 018 914
Skulptur	27	16 %	1 224 008
Övrigt (ljudkonstverk, relief m.m)	18	11 %	520 206
Grafik	16	9 %	74 600
Teckning	11	7 %	618 200
Konsthantverk	6	4 %	570 000
Videoinstallation	4	2 %	214 000
Summa	167	100 %	5 583 337

Tabell 13
Inköpta konstverk under år 2015 fördelade på län enligt antal och kostnad

Konstnärens hemlän	antal	%	kr	%
Dalarnas län	9	5 %	61 800 kr	1 %
Gotlands län	1	1 %	24 000 kr	0 %
Gävleborgs län	2	1 %	70 000 kr	1 %
Jönköpings län	1	1 %	34 560 kr	1 %
Jämtlands län	6	4 %	94 520 kr	2 %
Norrbottens län	1	1 %	45 000 kr	1 %
Skåne län	20	12 %	558 670 kr	10 %
Stockholms län	79	47 %	3 163 369 kr	57 %
Södermanlands län	6	4 %	115 581 kr	2 %
Uppsala län	1	1 %	12 600 kr	0 %
Värmlands län	9	5 %	154 400 kr	3 %
Västerbottens län	3	2 %	84 000 kr	2 %
Västernorrlands län	3	2 %	135 000 kr	2 %
Västra Götalands län	19	11 %	769 110 kr	14 %
Östergötlands län	4	2 %	78 200 kr	1 %
Utomlands	3	2 %	182 527 kr	3 %
Summa	167	100 %	5 583 337 kr	100 %

Lagerhållning av konst

Sedan Statens konstråd 2004 fick tillsyn över myndigheters vård av statlig konst har antalet lagerställda konstverk ökat med över 300 %, från 2 807 verk år 2004 till 11 499 konstverk den sista december 2015. En stor del av lagret - 7 123 konstverk - utgörs av grafik. Lagerhållningen av konst påverkas i hög grad av att myndigheter enligt 12 § i SFS 1990:195 ska återlämna samtliga statligt ägda konstverk till Konstrådet om verksamheten läggs ned eller om de inte önskar behålla vissa konstverk. Detta gäller både konst-

verk inköpta av oss och konstverk som myndigheter har köpt på egna anslag eller fått i gåva. Många av de återlämnade konstverk som myndigheterna har köpt på eget anslag eller fått som gåva är dock av låg konstnärlig kvalitet. De kan därför varken användas i vår verksamhet eller överföras till statliga museers samlingar utan måste istället lagerställas. För att kunna hantera denna situation hyr vi sedan flera år ett externt lager för långtidslagring av främst dessa konstverk. 2013 beställde Kulturdepartementet en utredning för att analysera förutsättningarna för Konstrådet att avyttra returnerade konstverk som myndigheter har köpt på egna anslag eller fått i gåva. Vår förhoppning är att utredningen inom en nära framtid ska resultera i en ändring av förordningen SFS 1990:195 som medger att konstverk som inte är av intresse för Konstrådets verksamhet eller de statliga museernas samlingar kan avyttras. Under augusti 2015 genomförde vi den årliga inventeringen av samtliga lagerställda konstverk: 11 117 konstverk (2015-08-07). Åtta konstverk - sex grafiska verk, en teckning och en målning - kunde ej lokaliseras. Resultatet visar att rutinerna för lagerhållningen av konst är goda och att de senaste årens satsningar på IT-stöd och streckkodshantering har minskat risken att konstverk inte kan lokaliseras vid de årliga lagerinventeringarna.

Resultat

Tabell 14
Antal lagerställda konstverk (inklusive retur) 2015-12-31

År	2013	2014	2015
Antal verk	9 251	10 077	11 499

Tabell 15
Antal nyinköpta konstverk som lagerhållits längre än tre år 2015-12-31 (utan placering på myndigheter)

År	2013	2014	2015
Antal verk	45	48	49

TILLSYNSVERKSAMHET

Statens konstråd ska särskilt förteckna samlingar av konst och konsthantverk som tillhör eller understöds av staten, och ha tillsyn över sådana samlingar och över hur statliga organ vårdar konstverk som tillhör staten och som är fast anbringade.² Statens konstråd har tillsyn över myndigheternas vård av konst som tillhör staten och som inte står under tillsyn av någon annan myndighet. Statens konstråd ska ge myndigheterna råd om vården av denna konst.³

Sedan 2004 utövar Statens konstråd tillsyn över statliga myndigheters och statliga organs vård av konst som ägs av staten. *Tillsynsverksamheten* syftar till att kontrollera och stödja dessa aktörer i arbetet med att förebygga, upptäcka och åtgärda skador, förluster och stölder av inköpt eller byggnadsanknuten konst (i Konstrådets instruktion benämnd *fast anbringad konst* och fr.o.m. 2014 benämnd *Permanent projekt* i projektverksamheten). Byggnadsanknuten konst är en vedertagen fackterm för konst som utgör fast tillbehör till fastigheter och den används därför inom *Tillsynsverksamheten*. Statligt ägd inköpt konst, även kallad lös konst, som är placerad i offentliga miljöer på statliga myndigheter omfattar omkring 100 000 konstverk. Antalet byggnadsanknutna konstverk beställda sedan 1937, d.v.s. från det år Konstrådets verksamhet inleddes, uppgår idag till drygt 1900 konstverk. Knappt hälften av dessa konstverk ägs i nuläget av statliga myndigheter, statliga fastighetsbolag eller andra statliga organ medan resterande ägs av privata aktörer.

Tillsynsverksamheten är sedan 2009 organiserad utifrån Statistiska centralbyråns allmänna register över statliga myndigheter.⁴ Genom att samordna verksamheten med detta register kan goda strukturella kvaliteter uppnås i tillsynen över statliga myndigheters vård av inköpt konst. Sedan 2004 har även myndigheter, affärsverk och fastighetsbolag som äger byggnader eller miljöer med byggnadsanknutna konstverk kartlagts för att stärka tillsynen över dessa aktörer. Grundläggande för att uppnå hög kvalitet i tillsynsverksamheten är att statliga myndigheter och statliga organ regelbundet inventerar sitt innehav av statlig konst och rapporterar skador, förluster och stölder till Konstrådet. Genom årliga inventeringar skaffar sig dessa aktörer kunskap om konstverkens ekonomiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden och med denna kunskap kan de bedöma och förebygga risker och konsekvenser vid skador, förluster och stölder.

Kunskapsspridning är ett centralt mål för *Tillsynsverksamheten*. Genom konsultation, seminarier, föreläsningar, publikationer och motsvarande aktiviteter främjar vi en god och långsiktig förvaltning av statens offentliga konstsamlingar. Den offentliga konsten i allmänhet och den byggnadsanknutna konsten i synnerhet har de senaste åren kommit att betraktas som värdefulla delar av det moderna samhällets kulturmiljöer. Bevarande av offentlig konst som kulturarv är därför ett område där vi, i samverkan med aktörer som Riksantikvarieämbetet, Institutionen för kulturvård vid Göteborgs universitet, Skissernas museum vid Lunds universitet och Konstvetenskapliga institutionen vid Uppsala universitet, särskilt har satsat på forskning och utveckling. Denna kunskapsutveckling

² Förordning (2007:1188) med instruktion för Statens konstråd

³ Förordning (1990:195)

⁴ Förordning (SFS 2007:755) om det allmänna myndighetsregistret

är till stor nytta för både stat, landsting, kommuner och privata aktörer som ansvarar för tillsyn och förvaltning av offentlig konst och som arbetar med moderna kulturmiljöer.

En indirekt effekt av *Tillsynsverksamheten* är att den även bidrar till ökade kvaliteter i verksamhetsgrenen *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön*. Med kunskap om och erfarenhet av vård och förvaltning av offentlig konst kan förutsättningarna för konstverks beständighet i olika samhällsmiljöer stärkas i Konstrådets projekt- och inköpsprocesser, till exempel vad gäller materialfrågor, konstruktionslösningar och krav på tillgänglighet och förvaltning.

TILLSYN ÖVER STATLIG INKÖPT KONST

Konstansvariga på statliga myndigheter

Grunden för Statens konstråds tillsyn över statlig inköpt konst är att statliga myndigheter med konstinnehav ska utse en konstansvarig. De konstansvariga ansvarar för att myndigheterna genomför årliga inventeringar i syfte att förebygga, upptäcka, rapportera och åtgärda skador, förluster och stölder. Konstrådet kontrollerar årligen att myndigheterna har utsett konstansvariga och att de fullgör sitt ansvar att inventera och vårda konsten. Organisationen med myndigheternas konstansvariga är en förutsättning för att uppnå strukturellt höga kvaliteter i tillsynen över myndigheternas vård av statlig konst. Konstrådet ger de konstansvariga löpande anvisningar och råd om hur konsten ska vårdas. Detta görs genom webb, mejl, telefon, brevutskick och personliga möten. 1-2 gånger per år anordnar Konstrådet riktade kurser för nya konstansvariga för att ge deras myndigheter goda förutsättningar att vårda statens offentliga konstsamlingar.

Resultat

Tabell 16
Procentuellt antal myndigheter* i tillsynsregistret som har beslutat om konstansvariga 2013-2015

År	2013	2014	2015
%	99,5%	98,1%	98,6%

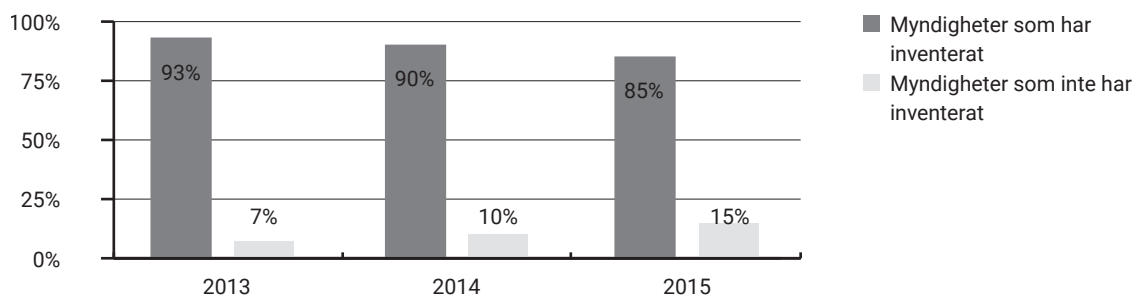
* Vid årsskiftet 2015-2016 ingick 209 myndigheter i tillsynsregistret.

Myndigheters inventering, registrering och rapportering

Enligt 4 § i SFS 1990:195 ska statliga myndigheter förteckna sitt innehav av statlig konst, årligen inventera det och lämna uppgift om innehavet till Konstrådet genom Konstdatabasen. Denna databas bidrar till goda strukturella kvaliteter i myndigheternas registrering och rapportering av sina årliga inventeringar, och de som inte rapporterar kan effektivt anmodas att åtgärda sina brister.

Resultat

Diagram 3
Myndigheters årliga inventeringsrapporter till Statens konstråd 2013-2015

Skador och stölder av statlig konst

Enligt 3 § i SFS 1990:195 ska myndigheterna meddela uppkomna skador på konstverk till Statens konstråd, som därefter ska föreslå lämplig åtgärd. Saknade och stulna verk ska polisanmälas av myndigheterna, vilket är avgörande för att dessa verk ska kunna återföras till staten om de återfinns på auktioner eller andra försäljningsställen. En vanlig orsak till att konstverk saknas är att myndigheter inte har genomfört inventeringar före och efter ombyggnader eller flyttar, då risken för förluster i regel ökar. Uppenbara stölder förekommer i låg omfattning. De senaste åren har Konstrådet i samarbete med Polisen informerat auktionshus, pantbanker och liknande försäljningsställen om att statlig offentlig konst som inlämnas till dem ska återföras till staten.

Resultat

Tabell 17
Myndigheters polisanmälningar av saknade och stulna verk 2013–2015

År	2013	2014	2015
Antal	12	4	6

Antal returnerade konstverk från myndigheter

Med stöd av 12 § i SFS 1990:195 återlämnades 2015 totalt 3206 konstverk från statliga myndigheter. Denna del av tillsynsverksamheten är resurskrävande men samtidigt nödvändig för att kvalitativt värdera vilka konstverk som ska omramas, konserveras och omplaceras på statliga myndigheter respektive överföras till statliga museers samlingar. Enligt samma paragraf ska samråd ske med statliga museer kring eventuellt införlivande i museernas samlingar av konst- och kulturhistoriskt betydelsefulla verk som har återlämnats från myndigheter som omorganiseras eller avvecklas. En utmaning är hanteringen av det stora antal återlämnade konstverk som myndigheter har köpt på egna anslag eller fått som gåva och som är av låg konstnärlig kvalitet. Dessa kan varken användas i Konstrådets verksamhet eller överföras till statliga museers samlingar utan måste lagervärdas (se även *Lagerhållning av konst* under verksamheten *Konstkollektioner*).

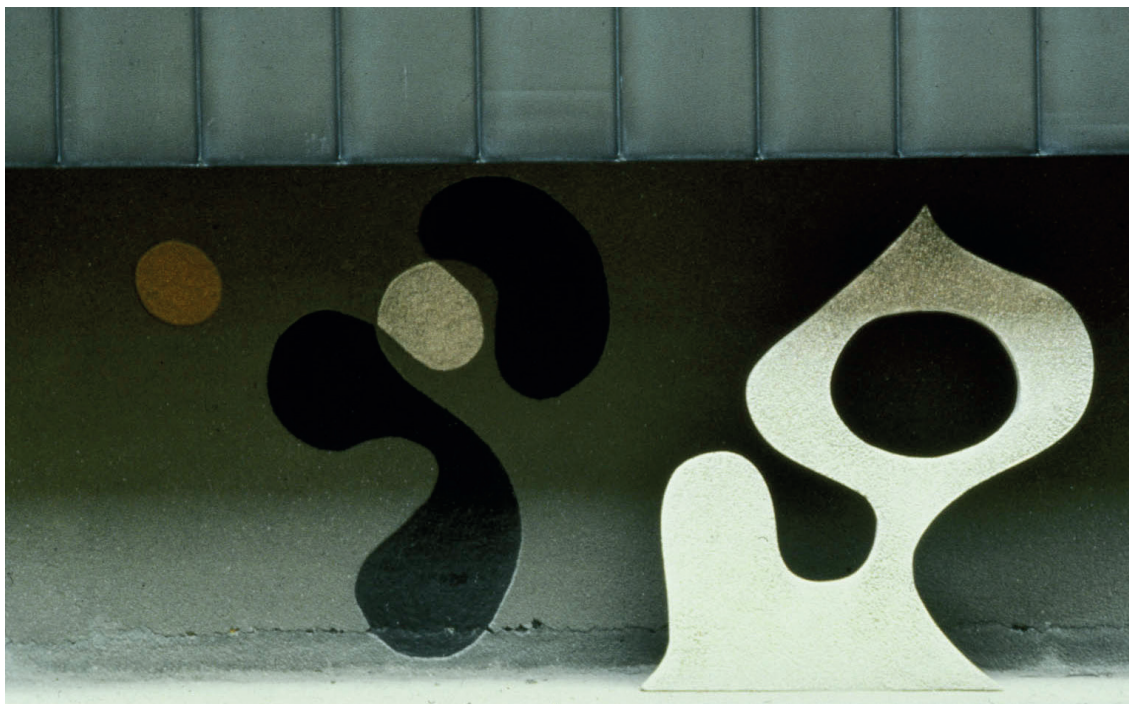
Resultat

Tabell 18
Returnerade konstverk från myndigheter 2013–2015

År	2013	2014	2015
Antal	3 281	2 576	3206

Stickprov på konstverk placerade på statliga myndigheter

Sedan 2010 kontrollerar Statens konstråd myndigheternas vård av statlig konst genom stickprov, vilket är en effektiv metod för att följa upp konstverk med höga ekonomiska och konstnärliga värden. Detta görs dels genom att myndigheter anmodas att rapportera status för valda konstverk och dels genom att Konstrådets konsulter gör platsbesök för att kontrollera valda konstverk. Under 2015 har våra konsulter gjort platsbesök på tre myndigheter för att kontrollera fem konstverk. Inga av de kontrollerade konstverken var skadade eller saknade. Under 2015 har också resultat av tidigare års stickprov följts upp, vilket har resulterat i att ett saknat konstverk har polisanmälts som saknat av myndigheten.

Utan titel av Pierre Olofsson

TILLSYN ÖVER STATLIG BYGGNADSANKNUTEN KONST

Statens konstråd har under de senaste åren gjort stora kunskapsutvecklande insatser för att etablera den byggnadsanknutna offentliga konsten som en värdefull del av det moderna samhällets kulturarv. Detta har bidragit till att stärka de kvalitativa förutsättningarna att långsiktigt bevara ovärderliga offentliga konstverk och kulturmiljöer. Före 2010 var tillsynen över byggnadsanknuten konst främst fokuserad på ägande- och upphovsrättsliga aspekter. Dessa två huvudfrågor behandlades också i Konstrådets publikation *Beställd konst – Fastighetsägarnas vård och underhåll av byggnadsanknuten konst* (2008) och lade grunden för FoU-projektet *Offentlig konst – Ett kulturarv* (2014). Genom att *Tillsynsverksamheten* numera även väger in de styrmedel som finns i plan- och bygglagen och kulturmiljölagen har de kvalitativa förutsättningarna stärkts för att skydda offentlig konst genom planbestämmelser och på sikt även stödja renoveringar och underhåll av byggnadsanknuten offentlig konst genom kulturmiljövårdsbidrag eller motsvarande stödsystem.

Det är glädjande att se hur alltfler exempel på tvärspektoriell samverkan bidrar till att lyfta fram den offentliga konsten som kulturarv. I oktober 2015 deltog Konstrådet på konferensen *Modernismen i Bergslagen – Arkitektur i fokus*, där den offentliga konsten diskuterades som ett bärande element i modernismens välfärd och samhällsbygge. Denna konferens samlade både bebyggelseantikvarier, arkitekter och konstvetare kring den övergripande frågan om värdering och bevarande av det moderna samhällets kulturarv.

Sedan 2015 har Konstrådet börjat föra löpande statistik över den omfattande rådgivningen till kulturmiljövårdens aktörer, fastighetsägare och konstnärer som tillsynen över byggnadsanknuten konst innefattar. Sammanfattningen av denna statistik visar att problemställningar rörande 52 byggnadsanknutna konstverk behandlades i sammanlagt 42 ärenden. Merparten av ärendena behandlade frågor om vård och renovering

(41 konstverk) medan övriga rörde önskemål om återlämnande av byggnadsanknuten konst, överförande av byggnadsanknutna konstverk till nya fastighetsägare samt allmän rådgivning. Bland dessa ärenden kan nämnas en tvärdisciplinär antikvarisk förundersökning av Pierre Olofssons innegårdsgestaltning i Försvarmaktens högkvarter från 1971. Undersökningen har syftat till att kartlägga innergårdens konstnärliga, arkitektoniska och kulturhistoriska värden. AIX Arkitekter har gjort förundersökningen på uppdrag av Specialfastigheter och i samarbete med Statens konstråd, Riksantikvarieämbetet, Rebecka Forsberg arkitektkontor och Åsa Olofsson, konstnärens dotter. Ett annat viktigt ärende har handlat om värdering och långsiktigt bevarande av målningen *Cadillac Eldorado* av John-E Franzén, placerad på Lunds Tekniska högskola sedan 1967, där vi har haft nära dialog med Akademiska Hus, Lunds universitet och Moderna Museet.

Tillsynen över den byggnadsanknutna konsten är ett område som förväntas växa under kommande decennier. Som framgår av rapporten *Ingen regel utan undantag – En procentregeln för konstnärlig gestaltning av offentlig miljö* (2013) har staten och andra offentliga aktörer lagt stora resurser på att beställa offentliga konstverk. Uppskattningsvis finns det över tiotusen byggnadsanknutna konstverk i Sverige beställda under 1900-talet, varav drygt 1900 är beställda av staten. Under 2000-talet kommer konserverings- och restaureringsbehoven för många av dessa konstverk och kulturmiljöer att blir alltmer akuta. Parallellt med en kunskapsuppbyggnad kring bevarande av byggnadsanknuten konst är det därför angeläget att på sikt se över den praxis och de resurser som finns inom samhället för stöd till renovering av offentlig konst som kulturarv.

FÖRMEDLING OCH KOMMUNIKATION

Statens konstråd har till uppgift att verka för att konsten blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön genom att sprida kunskap om konstens betydelse för en god samhällsmiljö.⁵

Verksamhetsgrenen *Förmedling och kommunikation* fördjupar och sprider erfarenheter och kunskap om Statens konstråds verksamhet, om olika aspekter av offentlig konst och om gestaltning av gemensamma miljöer, genom förmedling, programverksamhet, press, digitala kanaler och publikationer.

Statens konstråd ska inte bara producera offentlig konst utan också driva utveckling av frågorna kring vad konst i offentliga rum kan vara, såväl i Sverige som internationellt. Eftersom vi i vårt arbete är närvarande där människor lever sina liv har vi goda förutsättningar att skapa förståelse för konstens betydelse för samhällsmiljön. Därför fokuserar vi kommunikationen på att fördjupa kopplingen mellan konst och samhällsfrågor. Det sker i relation till specifika konstverk men också genom diskussionen om hur konstnärer på olika sätt kan bidra till gestaltningen av större samhällsmiljöer, och hur den offentliga konsten utgör en central del av vårt kulturarv genom att uttrycka och bevara samhällets förändringar.

I den förmedlande verksamheten arbetar vi med förankring hos de som möter eller berörs av de konstverk och projekt vi visar och producerar. Offentlig konst genererar ofta känslor och åsikter eftersom den interagerar med situationer och platser som många har en nära relation till. Vi arbetar aktivt med former för att hållbardebatter och meningsutbyten eftersom de är en central del i processen kring att uppleva eller förstå konst. Genom vår omfattande erfarenhet kan vi också stödja andra aktörer och därmed ytterligare bidra till fördjupade perspektiv och förståelse för konstens betydelse.

Pressbearbetning och digital kommunikation är en integrerad del i vårt arbete för större kännedom om verksamheten och ökat intresse för konstens roll i samhället. Vi vill bidra till offentliga diskussioner om konst, gestaltning och gemensamma miljöer. Genom vår digitala kommunikation vill vi nå även de som inte möter den konst vi producerar. I digitala kanaler kan vi väcka intresse, erbjuda fördjupning och sprida kunskap i hela landet och i internationella sammanhang.

⁵Förordning (2007:1188) med instruktion för Statens konstråd

Samtidskonstdagarna 2015 i Malmö

FÖRMEDLING

Den förmedlande delen av Statens konstråds verksamhet handlar både om att stärka kvaliteten i publikens upplevelse av konsten och att sprida en fördjupad förståelse för konst och dess relevans i samhällsutvecklingen. Under 2015 har vi arbetat för att förmedlingen ska bidra till den strategiska utvecklingen av hela Konstrådets verksamhet där vi inte bara utvecklar praktiska projekt utan också förmedlar kunskap och metoder till andra. Genom att vidareförmedla erfarenheter kan vi tillsammans nå starkare resultat.

Program

Statens konstråd arrangerar både egen programverksamhet och deltar i andras konferenser, seminarier, föreläsningar, visningar och arrangemang. 2015 har vi fortsatt utveckla området konst och gemensamma miljöer genom internationella utbyten och genom att inspirera scenen i Sverige.

Konferenser

Tillsammans med Riksutställningar och åtta lokala konstaktörer arrangerade Statens konstråd den nordiska konferensen *Between Dissent and Discipline* i Malmö i oktober, inom ramen för Samtidskonstdagarna. Cirka 500 yrkesverksamma personer från hela Norden deltog för att diskutera aktuella utmaningar och möjligheter för den offentliga konsten: Vad är offentlig konst idag? Hur relaterar samtidskonsten till förändringarna i offentligheten? Vilken roll spelar dikotomin ”konsensus vs konflikt” för vår uppfattning om det offentliga rummet? Och hur engagerar vi på bästa sätt publiken?

Under två dagar intogs scenen av ett tjugotal internationella och lokala talare, kritiker, curatorer, konstnärer och andra aktörer som initierar, beställer och producerar konst för

det offentliga rummet. Genom flera workshops, som i hög grad leddes av våra medarbetare, kunde deltagarna också utbyta erfarenheter från arbete med offentlig konst över hela Norden. Behovet av forum för fortbildning och inspiration inom offentlig konst har varit stort och formatet var därför var mycket uppskattat. Samtalen rörde allt från konflikthantering kring offentlig konst och metoder för att behålla konstnärlig höjd, till nya visioner för enprocenregeln.

Seminarier och föreläsningar

Statens konstråd har under 2015 arrangerat seminarier och föreläsningar med utgångspunkten att undersöka flera olika aspekter av nya former för konst i gemensamma rum. I syfte att nå ut över hela landet och även i internationella sammanhang har vi också arbetat aktivt för att delta i andra aktörers arrangemang. Det gör att vi kan fördjupa och sprida förståelsen för vad konst i gemensamma rum kan vara, både hos andra organisationer och hos en bredare publik än de vi annars når.

I anslutning till releasen av boken *Out of Time. Out of Place: Public Art (Now)* (se *Publikationer*) samlade vi några av de ledande aktörer som skapat viktiga plattformar för nya friare former av konst i offentliga rum. De diskuterade områdets vitalitet, relationer mellan officiell offentlig konst och konstnärsdrivna initiativ, och behovet av förändrade strukturer för att möjliggöra produktion av nya former av offentlig konst.

Som en del i förberedelserna för regeringsuppdraget *Äga rum* arrangerade Konstrådet också två seminarier om delaktighet och gestaltningen av våra gemensamma rum. Det första rörde urban pedagogik som ett sätt att stärka invånarnas delaktighet, egenmakt och kunskap i relation till stadsutveckling. Det andra diskuterade konstens roll i stadsplaneringen. Med ämnen som berör andra samhällsfrågor än konst och kultur gav seminarierna oss möjlighet att nå ut till en bred och engagerad publik. De gav också viktig fördjupning inom centrala frågor inför vårt kommande arbete med *Äga rum*.

Det internationella intresset för vår verksamhet är fortsatt stort, vilket bland annat syns i att direktören och curatorer även 2015 har bjudits in till flera internationella arrangemang för att berätta om Konstrådet som en inspiratör för den offentliga konstens utveckling. Under 2015 har de bland annat föreläst i Paris, Berlin, Helsingfors, Tallinn, Esbo och Trondheim.

Eftersom intresset för offentlig konst som en del av vårt kulturarv blir allt starkare har medarbetare också flera gånger bjudits in att föreläsa om boken *Offentlig konst – ett kulturarv* från 2014. Även regeringsuppdraget *Samverkan om gestaltning av offentliga miljöer* genererar fortfarande intresse, föreläsningar och seminarier och därmed möjlighet att sprida erfarenheter kring modeller för samverkan i större gestaltningsprojekt.

Invigningar, konstvisningar och *Konst som väcker debatt*

En avgörande del av Statens konstråds förmedlingsarbete är närvaro i mötet mellan publik och konst. Det direkta mötet öppnar vägar till diskussion om konstens uttryck och idéer och skapar nyfikenhet för vad konst kan vara.

Under 2015 invigde vi tretton projekt över hela landet, från Kiruna i norr till Lund i söder. De flesta gällde permanenta verk, som invigningen av *Vinden bär oss med sig* där studenter och andra Umeåbor fick höra konstnären Mandana Moghaddam berätta om hur hon omvandlat sina egna erfarenheter som flykting till en vision om ett öppet rum dit alla kan gå. 2015 invigde vi också våra första större tillfälliga projekt efter inriktningsförändringen av Statens konstråd. Till dem hörde bland andra visningen av Annika Erikssons *Övning inför ett psykodrama* där vi bjöd in alla orsbor till invigning med efterföljande samtal i Folkets park, Grängesberg där filmen också spelades in. Genom att förlägga invigningen till Grängesberg fick vi möjlighet att fånga upp och diskutera frågor om samtidskonstens uttryck som hade väckts hos invånarna under inspelningen. Filmen visades senare också i särskilda installationer i både Malmö 2015 och i Stockholm 2016.

Under 2015 installerade Statens konstråd 235 kollektioner på statliga myndigheter. I vårt löpande förmedlingsarbete ingår visningar och samtal kring flera av kollektionerna med medarbetarna på dessa arbetsplatser. Konstrådets konstkonsulter, curatorer och intendent för förmedling reser runt landet och berättar om konsten och diskuterar olika perspektiv med de anställda så att de också kan förmedla insikterna vidare.

Under 2015 har Statens konstråd vidareutvecklat arbetet kring *Konst som väcker debatt*. I linje med Konstrådets inriktningsförändring har vi arbetat mer med format där vi stärker andra aktörers kompetens i att själva hantera debatter. Som exempel har vår intendent för förmedling under året tagit fram en handledning för att hantera kritik i konstprojekt och under Samtidskonstdagarna hållit workshops i ämnet för konstaktörer från hela landet. Genom föreläsningar och seminarier på universitet och högskolor har vi gett studenter som kommer att verka i branschen i framtiden verktyg och intresse för frågan. Vid flera tillfällen har vår intendent för förmedling dessutom fört vidare viktiga erfarenheter i rollen som rådgivare till myndigheter som hamnat i komplexa konstdebatter.

Resultat

Tabell 19
Antal publika program 2015

Aktivitet	2013	2014	2015
Egenproducerade konferenser, seminarier m.m.	10	23	28
Konstvisningar	22	11	24
Invigningar	22	17	13
Deltagande i andras konferenser, seminarier m.m.	61	45	40
Summa	115	96	105

Tabell 20
Regional spridning av publika program i Sverige och internationellt 2015

Län	Antal	%
Gävleborgs län	1	1
Kalmar län	2	2
Kronobergs län	1	1
Norrbottnens län	3	3
Skåne län*	4	4
Stockholms län	60	57
Uppsala län	3	3
Värmlands län	2	2
Västerbottens län	2	2
Västernorrlands län	5	5
Västmanlands län	3	3
Västra Götalands län	10	9
Internationellt	9	8
Summa	105	100 %

* I Skåne län genomförde vi konferensen Samtidskonstdagarna som här räknas som en (1) aktivitet. Den innefattade dock cirka 40 programpunkter varav cirka 10 leddes av Statens konstråds medarbetare.

Barn och unga

Perspektivet barn och unga är en av de kvalitetsaspekter som Statens konstråd integrerar i varje nytt uppdrag. Både permanenta och tillfälliga projekt involverar ofta barn och unga. Genom särskilda förmedlingsinsatser där vi kopplar konstprojekt till de ungas verklighet och erfarenheter skapar vi samtal om konstens roll och uppmuntrar medvetenhet om de offentliga rummen. Under 2015 fokuserade vi på två aspekter. Dels ville vi fortsätta arbetet med att nå andra än de unga som redan intresserar sig för konst och dels ville vi, i linje med inriktningsförändringen för Konstrådet, också utveckla nya former för att dokumentera, strukturera och sprida våra erfarenheter till andra pedagoger. Genom att förmedla användbara metoder och innehåll till andra skapar vi förutsättningar för att intressera långt fler unga än de vi själva kommer i kontakt med.

Korsdrag, i samarbete med S:t Eriks gymnasium, har varit ett pilotprojekt för metodutveckling och kunskapsbildning mellan skola, konstnär och beställare inom konst i de offentliga rummen. Elever, gymnasielärare och konstnären Anastasia Ax har tillsammans med Konstrådets intendent för förmedling och curator arbetat med att utmana föreställningar om vad konst i offentliga rum kan vara. Projektet avslutades i februari och eleverna berättade i utvärderingen att de fått en ny syn på konstens roll och verktyg för ett arbetsliv i kulturbranschen. Under året har vi sedan arbetat vidare för att sprida lärdomarna som exempel på en pedagogisk metod. Genom webbplatsen och närvaro vid större arrangemang som Gymnasiemässan, Samtidskonstdagarna och rekryteringsdagar har vi kunnat inspirera både skolpedagoger och konstaktörer.

Under våren 2015 inledde Konstrådet det andra årets pedagogiska användning av *Grafikprojektet*. Tio nya kommuner spridda över landet använde 225 grafiska verk i undervisningen på 14 olika skolor. I utvärderingarna var skolorna mycket positiva till kollektionerna av grafik som givit dem en nytändning i undervisningen. De har utarbetat kreativa sätt att integrera verken i undervisningen, ofta i samverkan mellan olika skolämnen och årskurser, i vissa fall också mellan skolor och grafiska verkstäder. I syfte att skapa framtida synergieffekter uttryckte Konstrådet i inbjudan till nya kommuner en önskan om att grafiken skulle placeras i skolor i miljonprogramsområden, som en start på regeringsuppdraget *Äga rum*. Det resulterade i att en fjärdedel av de utvalda skolorna finns i miljonprogramsområden.

Under hösten 2015 fick elva kommuner 250 grafiska verk som kommer att användas i undervisningen på 16 skolor under våren 2016. När projektet avslutas sommaren 2016 kommer det totalt ha omfattat 38 kommuner och 53 skolor, med elever från förskolan, särskolan, grundskolan och gymnasiet. Konstrådet har överlåtit ägandet av 690 nyramade grafiska verk. De flesta kommuner har entusiastiskt tagit emot erbjudandet. Eftersom *Grafikprojektet* lätt hamnar mellan utbildning och kultur i kommunerna har det dock varit svårt att identifiera och engagera ansvariga vilket har gjort arbetet mycket administrativt tidskrävande för Konstrådet.

Ungdomar har också varit en viktig målgrupp för flera tillfälliga projekt, där processerna ofta bygger på deltagande vilket skapar möjlighet att engagera ungdomar och unga vuxna. I *Community Symphony* bjöd konstnären Marinella Senatore in olika grupper i bostadsområden som Husby och Rosengård för att bidra till manus för kortfilmer. Till grupperna hörde en klass på Fryshuset i Stockholm. I workshop med konstnärsteam, producent och Konstrådets intendent för förmedling fick ungdomarna lära sig om manusarbete. I *Projektet House of Words (HOW)* bjöd konstnären Loulou Cherinet in grupper som media beskriver som i utanförskap till att diskutera begreppet innanförskap. En av grupperna var ungdomar som i samtal uttryckte både frustration och vilja att påverka samhället. Alla samtal filmades och spreds digitalt. Också Annika Eriksson engagerade ungdomar i sitt videoverk *Övning inför ett psykodrama* där en lokal grupp unga amatörskådespelare agerade huvudrollsinnehavare.

Ungdomar har också ingått i processer för permanenta verk. Till exempel behövde konstnären Mandana Moghaddam i konstverket *Vinden bär oss med sig* röster för ljudinspelningar av telefonsamtal över världen. Konstrådets curator och intendent för förmedling sökte bland studenter och själva sökandet blev en viktig språngbräda för att väcka intresse både för verket i sig och för offentlig konst. Konstverket har sedan blivit mycket omtalat och omtyckt bland studenterna på Umeå universitet som flitigt återger det i sociala medier.

Boken *Out of Time, Out of Place: Public Art (Now)*

KOMMUNIKATION

Publikationer

Publikationerna ger oss möjlighet att fördjupa, diskutera och sprida erfarenheter från våra praktiker, både till andra konst- och samhällsaktörer och till allmänheten. Vi fortsätter att arbeta enligt den linje som följde efter inriktningsförändringen, där vi satsar på tematiska publikationer med goda förutsättningar för distribution snarare än redovisande arbeten.

Under de senaste åren har Statens konstråd drivit en undersökande diskussion på temat *Vad kan konst i offentliga rum vara?* Som en vidareutveckling av den lanserade vi under våren 2015 boken *Out of Time, Out of Place: Public Art (Now)*, tillsammans med brittiska Situations och det europeiska nätverket för producenter av offentlig konst ENPAP. Samarbetet möjliggjorde utbyte av kunskap och erfarenheter mellan organisationerna, produktion av en publikation med hög kvalitet och bred spridning genom organisationernas olika nätverk. Boken är den första internationella överblicken av den dynamiska nya scenen för offentlig konst som under de senaste åren växt fram på olika platser i världen. Den presenterar några av de viktigaste verken från det senaste decenniet som på olika sätt utvidgar föreställningen om vad offentlig konst kan vara och blir därmed ett referensverk om de frågor och impulser som utgör grunden för de nya formerna av offentlig konst.

Vi har också inlett arbetet med två andra publikationer som kommer att lanseras under 2016. Dessutom har vi arbetat med att förbättra förutsättningarna för spridning av tidigare års publikationer, inte minst genom att driva trafik till den nya bokhandelsfunktionen på webbplatsen där nu all tillgänglig litteratur finns. Boken *Offentlig konst – ett kulturarv* har under året också fungerat som kursbok på ett flertal universitet.

Digital kommunikation

I december 2014 anställde Statens konstråd en fotograf/filmare. Syftet var dels att öka synligheten i en tid då visuella medieformat blir en allt viktigare förutsättning för uppmärksamhet i digitala kanaler. Genom ett starkare utbud av film och foto kan vi dessutom på ett mer intresseväckande sätt berätta om verksamheten även för de som själva saknar möjlighet att ta del av den. Under 2015 har vi undersökt och fastställt former för

att stärka kommunikationen med såväl stillbilder som film. Vi har arbetat med flera olika format, anpassade för att nå olika målgrupper. Den kraftigt ökade mängden visningar i filmbaserade kanaler visar att vi genom satsningen verkligen lyckas förmedla konsten till fler.

Resultat

Tabell 21
Digital kommunikation

Besök och visningar	2013	2014	2015
Besök på webben	59 785	57 187	60 870
Unika besökare på webben	38 059	34 063	40 479
Besök på webben från sökmotorer	60 %	21 %	42 %
Besök på från direkt trafik	21 %	29 %	31 %
Besök på webben från hänvisningswebbplatser	19 %	50 %	27 %
Visningar Statens konstråd Youtube-kanal	6 137	6 882	34 900
Visningar Statens konstråd Facebook*	0	0	9 747
Likes/följare			
Facebook	1 776	3 652	4 526
Twitter	725	1 123	1 439
Instagram	0	169	747
Prenumeranter för nyhetsbrev, program m.m.	4 979	4 589	6 965
Räckvidd**			
Filmklipp Facebook***		0	29 200
Inlägg Facebook (Dynamisk/betald)		236 118	245 624

* Statens konstråd började 2015 lägga upp filmer på Facebook som inte är länkade till Youtube

** Räckvidd är en kategori som vi tidigare inte har använt. Genom att undersöka räckvidd har vi större möjlighet att överblicka hur många som nås av våra aktiviteter i sociala medier.

*** Filmklipp som visats i 3 sekunder eller mer.

Press och marknadsföring

I pressarbetet har vi fortsatt verka för en förändring i mediebildens av vad offentlig konst är och dess betydelse i samhället. Fokus har varit ett kvalitativt genomslag som kan påverka bilden av offentlig konst, snarare än ett kvantitativt genomslag. Ett mått på att vårt arbete fungerar är att allt fler medier numera kontakter Konstrådet som en självklar aktör i området. Under året har vi haft genomslag i både rikstäckande och lokala medier, i dagstidningar, magasin, tv och radio. Bredast uppmärksamhet fick regeringsuppdraget *Äga rum*. Det gav oss möjlighet att berätta om vårt arbete i miljonprogramsområden och om betydelsen av konst som når alla. Genom kontakter med lokalpress i anslutning till lokal närvaro vid konstprojekt har vi också fått möjlighet att nå ut i stora delar av landet med exempel på vad offentlig konst kan vara. Frågor kring konst som väcker debatt har genererat medialt intresse och gett oss möjlighet att förmedla bland annat hur konst kan lyfta olika perspektiv av samhällsfrågor i olika tider.

En aktiv pressbearbetning i samband med invigningen av första etappen av *Loggbok* i Gruvstadsparken i Kiruna gav både nationell och internationell bevakning, bland annat från brittiska BBC. Konstrådets satsning på tillfälliga projekt och releasen av boken *Out of Time, Out of Place: Public Art (Now)* gav oss också möjlighet att sätta fokus på de olika uttryck som konst i offentliga rum kan ta sig.

Den huvudsakliga utgångspunkten för marknadsföringen under året har varit lokala konstprojekt. Lokal nyfikenhet ger möjlighet att intressera fler än de som vanligen tar del av samtidskonst och därmed sprida intresset för vad konst i offentliga rum kan vara. All marknadsföring har varit utformad för att driva besök till webbplatsen i syfte att kunna presentera fler perspektiv på offentlig konst.

Vi har framförallt arbetat med att utöka den digitala annonseringen eftersom den ger stora möjligheter till anpassning efter geografi och målgrupp och till aktivitetsdrivande och kostnadseffektiv kommunikation. En viktig kanal har varit Facebook men vi har också till exempel genomfört annonskampanjer med rörligt innehåll på Dagens Nyheters webb. Vi har också arbetat med printannonsering i större dagstidningar och annonsmaterial utomhus i anslutning till lokala konstprojekt.

PRIORITERADE OMRÅDEN

Mångfald (interkulturellt och internationellt perspektiv)

Internationella och interkulturella perspektiv är grundläggande för utvecklingen av både Statens konstråds verksamhetsgrenar och hela området offentlig konst. Under 2015 har det internationella arbetet vidareutvecklats och Konstrådet har bjudits in till ett antal föreläsningar utomlands.

Konstrådets utbyte med aktörer i andra länder bidrar till att öka kunskapen i Sverige om den internationella utvecklingen av offentlig konst. På samma gång ger det oss en viktig omvärldsanalys och förståelse för utmaningarna i de offentliga rummen i andra länder och regioner. Samtidskonstdagarna i Malmö (i samarbete med Riksutställningar m.fl.) samlade profilerade internationella såväl som lokala aktörer för att inspirera den svenska konstscenen.

Förberedelserna för satsningen *Äga rum* har inneburit tydligt fokus på interkulturella frågor. I en rad samtal, möten samt interna föreläsningar har Konstrådet fördjupat kompetensen om det mångkulturella Sverige. Denna kunskap utgör en viktig bas för uppdraget *Äga rum*, men inspirerar också hela den övriga verksamheten.

Den förändring som skett i t.ex. litteratur och musik där vi ser allt fler utövare med utländsk bakgrund och att scenen inspireras och utvecklas av detta, har inte skett i samma takt inom konsten. De senaste åren har Konstrådet medvetet arbetat med denna fråga. Det har under 2015 resulterat i att många konstprojekt utförs av konstnärer med delad nationell identitet.

Publikationen *Out of Time, Out of Place: Public Art (Now)* var ett resultat av det internationella samarbetet och Konstrådets medarbetare har medverkat i ett antal publika internationella seminarier och konferenser under 2014 (se *Program*). Här synliggörs vårt arbete och samtidigt skapas nya kontakter och nätverk för internationellt kulturutbyte. Utöver det har vi regelbunden kontakt med ett stort antal andra aktörer som arbetar med frågor om konst, offentliga rum och stadsutveckling, så som norska KORO och danska Statens Kunstfond. Konstrådets direktör är med i styrgruppen för nätverket Enpap (European Network of Public Art Producers) som samlar europeiska organisationer som på olika sätt utvecklar konst för offentliga rum.

I verksamheterna *Stadsutveckling* och *Tillfälliga projekt* finns en stor potential att medvetet arbeta med interkulturella och internationella perspektiv. Under året har vi producerat och förberett tillfälliga projekt som når ut till målgrupper med bred spridning gällande kulturell och social bakgrund. Även i statliga miljöer har Konstrådet genom verksamheterna *Permanent projekt* och *Konstkollektioner* möjlighet att stärka interkulturella och internationella dimensioner och nå grupper som i vanliga fall inte besöker konstinstitutioner.

Sedan några år har Konstrådets webbplats presentationer på arabiska, engelska, kinesiska och spanska samt de fem nationella minoritetsspråken.

Barn och unga

Barn- och unga är prioriterade målgrupper i hela verksamheten. Under verksamhetsgrenen *Förmedling och kommunikation* redovisas särskilda projekt med fokus på barn och ungdomar som genomförts 2015.

Jämställdhet

Jämställdhet och intersektionella perspektiv är sedan lång tid synonymt med kvalitet i Statens konstråds samtliga verksamhetsgrenar. Dessa perspektiv kommer framöver att få en ännu större tyngd i verksamheten i och med regeringens satsning på jämställdhetsintegrering av statlig myndigheters verksamheter 2016-2018, i vilken Konstrådet har uppdraget att medverka. Inom verksamhetsgrenen *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* innefattar jämställdhetsperspektiv såväl mätbara faktorer - bland annat fördelningen av uppdrag mellan kvinnor och män och uppdragens ekonomi - som omätbara värden, till exempel vilka offentliga rum och sammanhang uppdragen avser. Genom visningar, samtal och seminarier över hela Sverige får jämställdhetsperspektiv stort utrymme i verksamheten *Förmedling och kommunikation*. I *Tillsynsverksamheten* aktualiseras jämställdhetsperspektiv i relation till kulturmiljöområdets bevarandeinsatser och hur konstnärskap omvärderas över tid och när konsthistorien skrivs om utifrån genusperspektiv.

Resultat

Tabell 22
Antal inköpta verk och inköpsvärde 2015 fördelat på kön

Kön	Antal verk	Antal verk i %	Inköpsvärde i kr	Inköpsvärde i %
Kvinnor	104	62 %	3 809 487 kr	68 %
Män	63	38 %	1 773 850 kr	32 %
Summa	167	100 %	5 583 337 kr	100 %

Tabell 23
Uppdrag (avslutade projekt) 2015 till konstnärer fördelat på kön

Kön	Antal projekt	Antal projekt i %	Arvode	Arvode i procent
Kvinnor	9	69 %	4 661 000 kr	68 %
Män	4	31 %	2 230 000 kr	32 %
Summa	13	100 %	6 891 000 kr	100 %

SÄRSKILDA REDOVISNINGAR

Uppdrag

Grafikprojektet

Regeringens uppdrag till Konstrådet att överlåta viss grafisk konst ur myndighetens samlingar till kommunala och fristående skolor för att i pedagogiskt syfte använda denna konst i skolans lokaler och i undervisningen, redovisas under avsnittet verksamhetsgrenen *Förmedling och kommunikation* och avsnittet *Barn och unga*.

Jämställdhetsintegrering

Statens konstråd har under 2015 tagit fram en plan för uppdraget 2016-2018 att medverka i regeringens satsning *Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JIM)*, en strategi som syftar till att förbättra statliga myndigheters verksamhetsresultat inom jämställdhet och att myndigheterna ska bidra till att uppnå de jämställdhetspolitiska och kulturpolitiska nationella målen. Planen har redovisats till regeringen i enlighet med Konstrådets regleringsbrev för 2015 och kommande resultat ska redovisas i årsredovisningarna för 2016-2018 samt i en delredovisning för genomfört arbete 2015-2017 som ska lämnas till Regeringskansliet senast den 22 februari 2018.

Digisam

Myndigheter och institutioner som direkt berörs av strategin *Digit@lt kulturarv - Nationell strategi för arbetet med att digitalisera, digitalt bevara och digitalt tillgängliggöra kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation 2012-2015* har haft regeringens uppdrag att senast 31 december 2015 upprätta interna planer för sin digitaliseringsverksamhet. Statens konstråd har, i enlighet med Digisams riktlinjer och stöd för myndigheters digitaliseringsverksamhet, upprättat en plan för åren 2016-2018 och inlämnat denna till avdelningen Digisam vid Riksarkivet i december 2015.

Äga rum – kulturverksamheter i vissa bostadsområden med inriktning på konstnärlig gestaltning 2016-2018

Statens konstråd förberedde hösten 2015 regeringens satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden med inriktning på konstnärlig gestaltning 2016-2018. Förberedelsearbetet skedde i nära dialog med Kulturrådet, som under hösten förberedde regeringens större satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden. Myndigheterna enades under förberedelsearbetet om att anta det för satsningen gemensamma namnet *Äga rum* med varsin underrubrik som specificerar de för myndigheterna olika inriktningarna. Statens konstråds del av satsningen har namnet *Konst händer*. Resultatet av förberedelsearbetet redovisades till regeringen den 13 november. Av delredovisningen framgår vår vision för uppdraget och hur vi som myndighet har tolkat detsamma:

Statens konstråd vill med Konst händer generera nya och stärka befintliga fysiska, konstnärliga och sociala kvaliteter i miljonprogrammets områden samt genom konstnärlig gestaltning som arbetsmetod och process bidra till att utveckla former för ömsesidigt lärande och invånarinflytande.

Detta gör vi bland annat genom att producera och genomföra exempel på offentlig konst av olika format (permanenta och tillfälliga konstverk, ljud- och ljusverk, interventioner, performance med flera), utveckla metoder för invånarinflytande och genom att sprida erfarenheter och kunskap i Sverige och internationellt. Kort sagt handlar det om att genom konst och konstnärliga arbetsmetoder skapa mötesplatser och pröva metoder för invånarinflytande i den offentliga konstens tillblivelseprocesser – och därmed över sin boendemiljö. Genom de olika konstnärliga formaten kommer uppdraget åren 2016-2018 integreras i Statens konstråds ordinarie verksamhet som ytterst syftar till att undersöka och utveckla de sammanhang där samtidskonst och offentliga rum möts.

Statens konstråd har under förberedelsearbetet av *Konst händer* anordnat två publika seminarier kring konst, delaktighet och gestaltningen av våra gemensamma rum. Det första samtalet behandlade temat *Urban pedagogik* som ett sätt att stärka invånarnas delaktighet, egenmakt och kunskap i relation till stadsutveckling, och det andra diskuterade konstens roll i stadsplaneringen. Seminarierna fördjupade centrala frågor inför vårt kommande arbete och lockade en bred och engagerad publik. Utöver deltagande i för uppdraget relevanta seminarier, har vi också djupintervjuat och haft enskilda möten med en rad olika företrädare för civilsamhället. Både de som är organiserade i traditionell förenings- och stiftelseform, till exempel Folkets hus och parker, Konstfrämjandet och Rädda Barnen, och de som på andra sätt slutit sig samman för att påverka specifika frågor och situationer, till exempel *Förorten i centrum* och *Alby är inte till salu*. Detta har hjälpt oss fästa blicken på det som vi bedömer är de största utmaningarna framöver, inte minst projekt- och dialogtrötthet. Det har också hjälpt oss att förbereda metoder och strategier för hur vi ska bemöta utmaningarna och verka långsiktigt. Målsättningen är att vi när uppdraget är slut ska kunna lämna kvar någonting bestående, såväl socialt som fysiskt. Cirka en tredjedel av det totala projekt vi beräknar genomföra med god geografisk spridning över landet, kommer som ett led i detta därför att knytas till Statens konstråds verksamhet *Stadsutveckling*.

Samverkan med andra myndigheter och offentliga aktörer

Statens konstråds arbetsprocesser bygger i grunden på samarbete med andra myndigheter och offentliga aktörer runt om i landet. Utöver den närmare samverkan som beskrivs nedan samarbetar vi med fastighetsägare angående permanenta konstnärliga gestaltningar, med åtskilliga myndigheter gällande konstkollektioner och med samtliga statliga myndigheter angående tillsynen över myndigheters vård av den statliga konsten. Konstrådet ingår också i en rad nätverk och samrådsgrupper.

Gruppen *Främjande för hållbar stadsutveckling* samlar ArkDes, Boverket, Formas, Riksantikvarieämbetet och Statens konstråd. Gruppen vidareutvecklar den samverkan som etablerades i uppdraget *Samverkan om gestaltning av gemensamma miljöer* med fokus på frågor om gestaltning av livsmiljöer.

I uppdraget *Äga rum* har Statens konstråd haft ett nära samarbete med Kulturrådet. Samverkan har även skett med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Boverket, Riksteatern m fl. En lång rad andra kontakter har också etablerats för spridning av information och inhämtande av specialkompetens.

Under året kan i övrigt framhållas nära samverkan med Trafikverket i projektet för Västlänken där nya metoder utvecklas för att konsten ska vara med mycket tidigt i planeringsprocessen. Tillfälliga projekt genomförs i samverkan med lokala aktörer, tex Kalmar konstmuseum och Göteborgsbiennalen. Samtidskonstdagarna genomfördes i Malmö i samverkan med Riksutställningar och en rad lokala aktörer.

För att möta behovet av ökad kompetens inom projektledning av offentlig konst och gestaltning av gemensamma miljöer har långsiktiga dialoger inletts med KTH Arkitektur, Kungliga konsthögskolan, Konstfack och Akademien Valand.

Grafikprojektet har i år fortsatt i Ronneby, Tidaholm, Varberg, Kalmar, Åmål, Visby, Nyköping, Kramfors, Härnösand, Gävle och bygger på samverkan med ett tiotal kommuner med tillgång till grafikverkstäder.

Ersättning till konstnärer

Statens konstråd följer KRO:s riktlinjer vad gäller ersättning till konstnärer. Vi arvoderar de konstnärer som anlitas med skissarvode för framtagande av skiss, konstnärligt arvode och arvode för eget arbete vid produktionen av den konstnärliga gestaltningen. För utställningar gäller de kontrakt för uppdrag som tecknas med respektive konstnär, i kontrakten regleras rätten att reproducera och ställa ut skisspresentationsmaterial. Vid programaktivitet, seminarium, visning eller i samband med utställningsmontering där konstnären personligen medverkar utgår särskild ersättning. Statens konstråd har avtal med BUS och Stim för ersättningar till konstnärer och musiker.

Tabell 24
Ersättning till konstnärer genom Bildupphovsrätt i Sverige i kronor

År	2013	2014	2015
Återgivning av konstverk enligt analogavtal	25 000	25 000	0
Återgivning av konstverk enligt internet avtal	18 785	23 919	17 297
Summa	43 785	48 919	17 297

Kompetensförsörjning

Statens konstråd har efter omorganisationen 2013 en mycket god kärnkompetens med några av Sveriges skickligaste curatorer och producenter inom området konstnärlig gestaltning av gemensamma miljöer. Kompetensen inom kommunikation och administration är också mycket god.

Det bör dock framhållas att Statens konstråd är en småmyndighet. Personalstyrkan består av ett fåtal anställda som är specialiserade inom sina respektive kärn- och stödverksamheter. Därför är kompetensförsörjningen mycket sårbar. Om en medarbetare slutar innebär det att värdefull kärn- eller stödkompetens försvinner och att ersätta förlorad kompetens är ett tids- och kostnadskrävande arbete. Det bör även nämnas att verksamheten, på grund av sin storlek, internt saknar fullständiga resurser inom områdena IT,

juridik, upphandling och HR-frågor. Extern kompetens inom dessa områden har anlitats vid behov under 2015.

För verksamheten *Konstkollektioner* upphandlades sju konstkonsulter första halvåret 2015 med fokus på länen Skåne, Västra Götaland, Stockholm, Sörmland, Uppsala, Västmanland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten.

Flera av Konstrådets medarbetare har mångkulturella erfarenheter och flera har erfarenhet av att arbeta utanför Sverige. Detta är en viktig aspekt för utveckling och kvalitetssäkring av såväl interkulturella som internationella perspektiv i verksamheten.

Tabell 25
Åldersstruktur tillsvidareanställd personal 2015

Ålder	Totalt	Kvinnor	Män
– 29	1	0	1
30 – 49	10	6	4
50 +	8	4	4
Summa	19	10	9

Tabell 26
Kompetensstruktur tillsvidareanställd personal 2015

Kompetens	Män		Kvinnor		Totalt	Personalförändring	
	Antal	%	Antal	%		Börjar	Slutar
Ledningskompetens	2	22,5	3	30	5	1	-
Kärnkompetens	5	55	4	40	9	3	1
Stödkompetens	2	22,5	3	30	5	1	-
Summa	9	100%	10	100%	19	4	1

Kommentar

Ledningskompetens – personal som ingår i ledningsgruppen. Kärnkompetens – personal med sakområdeskompetens inom Statens konstråds tre verksamhetsområden. Stödkompetens – personal verksamma inom stödfunktioner.

Sjukfrånvaro 2015

Sjukfrånvaron 2015 har varit 6,31 % av tillgänglig arbetstid, 1,58 % för kvinnor och 13,57 % för män. Detta kan jämföras med 2014 års sjukfrånvaro som var 0,99 % av tillgänglig arbetstid, 0,23 % för kvinnor och 1,94 % för män. Statens konstråd stimulerar till friskvård genom ett friskvårdsbidrag och genom en friskvårdstimme i veckan.

FINANSIELL REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

		2015-01-01 2015-12-31	2014-01-01 2014-12-31
(belopp i tkr)	Not		
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	37 088	34 838
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	1 063	739
Finansiella intäkter	3	0	7
<i>Summa</i>		38 151	35 584
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-14 087	-12 803
Kostnader för lokaler		-2 550	-2 629
Övriga driftkostnader	5	-21 189	-19 803
Finansiella kostnader	6	-5	-6
Avskrivningar och nedskrivningar		-320	-343
<i>Summa</i>		-38 151	-35 584
<i>Verksamhetsutfall</i>		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

BALANSRÄKNING

<i>(belopp i tkr)</i>	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR	7		
Immateriella tillgångar			
Balanserade utgifter i forskning och utveckling		395	539
<i>Summa</i>		395	539
Materiella anläggningstillgångar			
Inköpt konst, lagerställt		5 884	5 432
Förbättringsutgifter på annans fastighet		228	313
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		197	216
<i>Summa</i>		6 309	5 961
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	144
Fordringar hos andra myndigheter		2 020	1 968
Övriga kortfristiga fordringar		0	62
<i>Summa</i>		2 020	2 174
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		731	692
Övriga upplupna intäkter		705	0
<i>Summa</i>	8	1 436	692
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	9	6 237	6 562
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		1 185	543
<i>Summa</i>	10	1 185	543
SUMMA TILLGÅNGAR		17 582	16 471
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	11	5 884	5 432
<i>Summa</i>		5 884	5 432
Avsättningar			
Övriga avsättningar	12	138	0
<i>Summa</i>		138	0
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	13	820	1 068
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		886	1 168
Leverantörsskulder		7 187	6 612
Övriga kortfristiga skulder	14	890	298
<i>Summa</i>		9 783	9 146
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	15	1 777	1 893
<i>Summa</i>		1 777	1 893
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		17 582	16 471

ANSLAGSREDOVISNING

(belopp i tkr)

ANSLAG

Nomenklatur (inkl benämning)	Ing. överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regler- ingsbrev	Totalt disp. belopp	Utgifter	Utg överförings- belopp
Utgiftsområde 17					
17 4: 1, ap1	1)				
Ramanslag	-223	8 880	8 657	8 783	-126
Statens konstråd,					
17 4: 2, ap1					
Ramanslag	-461	33 025	32 564	32 332	232
Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön					
Summa anslag	-684	41 905	41 221	41 115	106

Villkor anslag 17 4 : 2, ap1

Anslagsposten får belastas med högst 9 500 tkr för administration och genomförande av verksamheten.

2015

17 4: 2, ap1	Lokal- och lönekostnader	9 432
--------------	--------------------------	-------

1) I tilldelningsbeloppet ingår 750 tkr för förberedelse för en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

	2015-01-01 2015-12-31	2014-01-01 2014-12-31	2013-01-01 2013-12-31	2012-01-01 2012-12-31	2011-01-01 2011-12-31
<i>(belopp i tkr)</i>					
Låneram					
Beviljad låneram	1 500	1 800	1 200	1 200	1 200
Utnyttjad låneram	820	1 068	1 026	395	482
Kvar av låneramen	680	732	174	805	718
Kontokrediter hos RG					
Räntekontokredit	827	827	827	827	827
Max utnyttjad under året	492	222	262	0	0
Räntor avseende räntekonto i RG					
Ränteintäkter	0	7	4	11	18
Räntekostnader	5	6	4	7	12
Avgiftsintäkter					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0 1)	0	0	0	0
Avgiftsintäkter som disponeras	0	0	0	0	0
Totala avgiftsintäkter	0	0	0	0	0
Anslagskredit					
Beviljad anslagskredit 17 4:1	244	243	236	234	234
Utnyttjad anslagskredit 17 4: 1	126	223	151	79	16
Beviljad anslagskredit 17 4:2	991	992	993	993	993
Utnyttjad anslagskredit 17 4:2	0	481	783	898	0
Bemyndigande					
Totalt gjorda åtaganden	0	0	3 940	3 503	5 390
Tilldelat bemyndigande	0	0	10 000	10 000	10 000
Anslag m.m.					
Anslagssparande 17: 4:2	232	0	0	0	375
Framtida åtaganden	0	0	0	0	0
Årsarbetskrafter och anställda m.m.					
Antalet årsarbetskrafter (st)	19	18	15	14	13
Medelantalet anställda (st)	22	21	16	14	13
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 991	1 948	2 786	3 098	2 767

1) Ingen uppgift i regleringsbrevet 2011-2015

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

(belopp i tkr)

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605), samt Förordningen om myndigheters årsredovisning (2000:606).

Den löpande bokföringen för räkenskapsåret 2015 avslutas 2016-01-05 (den s.k. brytdagen, därefter har eventuell inkommen/ivägskickad faktura bokförts som periodavgränsningspost).

Fakturor understigande 15 tkr exklusive moms har inte bokförts som periodavgränsningsposter per 2015-12-31.

Värderingsprinciper - omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Värderingsprinciper - anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Fr.o.m. 2003 betraktas även enskilt konstverk med anskaffningsvärde om minst 10 tkr (fram till 2010, 10 tkr) som anläggningstillgång. Från 2011 har anskaffningsvärdena för samtliga anläggningstillgångar ändrats till 20 tkr.

Kostnader under 20 tkr per konstverk redovisas i resultaträkningen. Avskrivning sker från den månad tillgången tas i bruk. Dock ej inköpt konst.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer
5 år	Immateriella tillgångar
5 år	Övriga inventarier

Värderingsprinciper - skulder

Övriga skulder har värderats till anskaffningsvärde respektive nominellt värde om ej annat anges i not.

Insynsråd
(andra råds- och styrelseuppdrag i kursiv stil)

Namn	Ledamot perioden	Ersättning (tkr)
Johannes Hylander <i>Ledamot, Röda Korsets center för torterade flyktingar</i> <i>Ledamot, New Republic Holding AB</i>	150101-151231	6
Gunilla Svensson	150101-151231	6
Maria Lantz <i>Ledamot, Länsstyrelsen i Stockholm, insynsråd</i> <i>Ledamot, Mats Bäcker AB</i>	150101-151231	3
Erik Westin <i>Ledamot, Föreningen IQ Samhällsbyggnad</i>	150101-151231	6
Ledande befattningshavare Magdalena Malm	150101-151231	927

Noter

(belopp i tkr)	2015	2014
----------------	------	------

RESULTATRÄKNINGEN

Not 1 Intäkter av anslag

Intäkter av anslag	37 088	34 838
<i>Summa</i>	37 088	34 838

Skillnad mot anslagsredovisning förklaras genom:

- Årets anskaffningar av inköpt konst som aktiveras i BR	4 011	6 020
- Minskning av semesterlöneskuld som ej belastat anslag(intjänad före 2009)	16	32

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Fakturerade kostnader	0	461
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt 4§ avgiftsförordning	1 063	278
<i>Summa</i>	1 063	739

Fakturerade kostnader avser i huvudsak hjälp med omhändertagning av konst på myndigheter

Not 3 Finansiella intäkter

Finansiella intäkter:

- Ränta på räntekonto hos Riksgälden	0	7
<i>Summa</i>	0	7

Not 4 Kostnader för personal

Lön	9 293	8 451
SPV, engångspremie	206	0
SPV, obetald tjänstepension	0	207
Arbetsgivaravgifter	2 869	2 402
Övrigt	1 719	1 743
<i>Summa</i>	14 087	12 803

Kostnader för projektledare/konsulter med F-skattsedel ingår i Övriga driftkostnader.

Statens konstråd får enligt regleringsbrevet för år 2015 använda högst 9 500 tkr av anslaget 17:4 2, ap1 för administration och genomförande av verksamheten.

Not 5 Övriga driftkostnader

Utbetalning till konstnärer och samarbetspartners	8 813	5 593
Projektledare/konsulter avseende konstnärlig gestaltning	4 172	4 018
Ramning	1 148	1 728
Inköpt konst under 20 tkr styck	1 782	590
Reaförluster, anläggningstillgångar	0	204
Övrigt	5 274	7 670
<i>Summa</i>	21 189	19 803

(belopp i tkr)

2015

2014

Not 6 Finansiella kostnader

Finansiella kostnader:

- Ränta på lån i Riksgälden	-1	5
- Ränta på leverantörsskulder	6	1
<i>Summa</i>	5	6

BALANSRÄKNINGEN

Not 7 Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Ingående anskaffningsvärde (+)	1 172	2 238
Årets anskaffningar (+)	0	195
Årets utrangering (-)	0	-1 261
<i>Utgående bokfört anskaffningsvärde (=)</i>	1 172	1 172

Ingående ackumulerade avskrivningar (-)	-1 698	-1 544
Årets avskrivningar (-)	-144	-154
Årets ackumulerade utrangeringar (+)	1 065	1 065
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar (=)</i>	-777	-633

<i>Summa bokfört värde immateriella tillgångar (=)</i>	395	539
--	-----	-----

Inköpt konst

Ingående anskaffningsvärde (+)	5 432	3 523
Årets anskaffningar (+)	4 011	6 020
Årets uttag (-)	-3 559	-4 111
<i>Utgående bokfört värde inköpt konst (=)</i>	5 884	5 432

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Ingående anskaffningsvärde (+)	904	536
Årets anskaffningar (+)	0	368
<i>Utgående bokfört anskaffningsvärde (=)</i>	904	904

Ingående ackumulerade avskrivningar (-)	-592	-514
Årets avskrivningar (-)	-85	-78
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar (=)</i>	-677	-592

<i>Utgående bokfört värde förbättringsutgift på annans fastighet (=)</i>	227	312
--	-----	-----

<i>(belopp i tkr)</i>	2015	2014
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Ingående anskaffningsvärde (+)	1 814	1 944
Årets anskaffningar (+)	72	26
Årets utrangering (-)	0	-156
Utgående bokfört anskaffningsvärde (=)	1 886	1 814
 Ingående ackumulerade avskrivningar (-)	-1 745	-1 634
Årets avskrivningar (-)	-91	-111
Årets ackumulerade utrangeringar (+)	148	148
Utgående ackumulerade avskrivningar (=)	-1 688	-1 597
 <i>Utgående bokfört värde materiella tillgångar (=)</i>	198	217
 Utgående bokfört värde anläggningstillgångar	6 704	6 500
 Not 8		
Förutbetalda kostnader:		
- Förutbetalda hyreskostnader	552	549
- Övriga förutbetalda kostnader	179	143
<i>Summa</i>	731	692
 <i>Övriga upplupna intäkter</i>		
- Statliga myndigheter	33	0
- Värmdö kommun	672	0
<i>Summa</i>	705	0
 <i>Summa periodavgränsningsposter</i>	1 436	692
 Not 9		
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans, SCR anslag	6 277	3 628
Redovisat mot anslag	32 332	32 732
Medel hänförliga till transfereringar mm som betalats till icke räntebärande flöde	-30 800	-28 710
<i>Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	7 809	7 650
 Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans, RTA anslag	226	154
Redovisat mot anslag	8 873	8 158

<i>(belopp i tkr)</i>	2015	2014
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-8 880	-8 086
<i>Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde</i>	129	226
Fordringar avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans, semesterlöneskuld, ej avräknat mot anslag	59	91
Förändring semesterlöneskuld 2008-12-31	-16	-32
<i>Fordringar avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	43	59
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	6 032	7 502
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-38 577	-37 585
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	30 800	28 710
<i>Saldo</i>	-1 745	-1 373

2014 års värden har justerats jämfört med årsredovisningen 2014.

Summa Avräkning med statsverket	6 236	6 562
Not 10 Behållning räntekonto i Riksgälden		
Anslagsmedel	1 185	543
<i>Summa behållning på räntekonto</i>	1 185	543

Den viktigaste faktorn som påverkar myndighetens saldoutveckling är flödet av utbetalningar som avser löpande förvaltningskostnader, huvudsakligen i form av löne- och lokalkostnader. Till detta tillkommer inbetalningar av anslagsmedel.

Not 11 Statskapital

Inköpt konst

Ingående anskaffningsvärde (+)	5 432	3 523
Årets anskaffningar (+)	4 011	6 020
Årets uttag (-)	-3 559	-4 111
<i>Summa statskapital</i>	5 884	5 432

Not 12 Avsättningar

Övriga avsättningar

Omställningsavtalet lokalt	138	0
<i>Summa</i>	138	0

(belopp i tkr)

2015

2014

Not 13 Lån i Riksgälden

Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.

Beviljad låneram enligt regleringsbrev	1 500	1 800
Ingående balans	1 068	1 026
Under året nyupptagna lån	72	589
Årets amorteringar	-320	-547
<i>Utgående balans (=)</i>	820	1 068

Not 14 Övriga kortfristiga skulder

Preliminärskatt	218	218
Övrigt	672	80
<i>Summa</i>	890	298

Not 15 Periodavgränsningsposter

Upplupna kostnader		
- Statliga myndigheter	90	107
- Upplupna semesterlöner inkl soc avg samt lönerevision	676	712
- Övriga upplupna kostnader	1 011	1 074
<i>Summa periodavgränsningsposter</i>	1 777	1 839

Årsredovisning 2015

Konstverk i denna trycksak är upphovsrättsskyddade. Konstverk av konstnärer som representeras av Bildupphovsrätt är återgivna med tillstånd av dem.

© Statens konstråd, respektive författare, konstnärer, illustratörer och fotografer.

Text och bildredaktion: Statens konstråd

Form: Sandra Praun

Tryck: Statens konstråd, Stockholm, 2016

Finns att ladda ner från www.statenskonstrad.se

Konstnärer och fotografer

Omslag

Vinden bär oss med sig av Mandana Moghaddam.

Foto: Ricard Estay.

Vinjetbild till resultatredovisning och finansiell redovisning.

Rekonstruktion av Sirous Namazi.

Foto: Ricard Estay.

Tillfälliga projekt

Arbetets Monument av Alexandra Pirici.

Foto: Ricard Estay.

Stadsutveckling

Loggbok/Gruvstadsparken av Sofia Sundberg, Karl Tuikkanen, Ingo Vetter.

Foto: Ricard Estay.

Permanent projekt

An Imagined City av Jonas Dahlberg.

Foto: Ricard Estay.

Konstkollektioner

Self Portrait/ Living Fossil och *Scanner (Plate VI)* av Christian Andersson.

Foto: Ricard Estay.

Tillsynsverksamhet

Utan titel av Pierre Olofsson.

Foto: Pelle Stackman.

Förmedling

Samtidskonstdagarna 2015 i Malmö.

Foto: Linnea Svensson Arbab.

Kommunikation

Boken *Public Art (Now)*

Foto: Ricard Estay.

Slutbild

P.Ull av Sophie Tottie.

Foto: Ricard Estay.

